

Topyekûn saldırılara karşı topyekûn mücadeleyi örgütleyelim!

Ücretsiz izin saldırısı milyonlarca işçi ve emekçiyi açlığa, güvencesizliğe iterken diğer yandan da patronların elinde işçileri ses çıkarmayan uysal köleler ha-

line getirmek için bir sopaya dönüşmüş durumda.

Bu tabloda Sinbo işçilerinin sendikaları TOMİS ile birlikte ücretsiz izin saldı-

rısına ve sendikal hakların gaspına karşı başlattıkları direnişin 31. günde kazanımla sonuçlanması tüm işçi sınıfına umut oldu.

S.6

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 01
1 Ocak 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak48.net

2021'i mücadele yılına çevirelim!

KRİZİN BEDELİN
ÖDEMEMEYECEĞİZ

Bu yıl emekçiler için çok zorlu bir yıl olacak, sorunlar daha da ağırlaşacak, saldırılar daha da boyutlanacaktır. İşçi sınıfı ve emekçiler için tabanda örgütlenmek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle donanmak, kapitalistlere ve onlara hizmette sınır tanımayan saray rejimine karşı mücadeleye hazırlanmak dışında bir seçenek yoktur.

Yaşam hakkımız hâlâ tehdit altında!

Artık insanlığın ve gezegenimizin geleceği için işçi ve emekçilerin mücadele sahnesine çıkması çok daha yaşamsal bir zorunluluk halini almış bulunuyor.

2020 yılında
ABD-Çin kapışması

Pandeminin yıkıcı etkisi altında geçen yılda bölgesel gerilim, çatışma ve savaş alanlarına yenileri eklenirken, silahlanma yarışı hız kesmeden devam etti.

Pandemiye rağmen
kadınların mücadele yılı!

Bu tablo, kadınların çifte ezilmişliğe karşı mücadeleye atıldıklarında nasıl bir enerji taşıdıklarını bir kez daha ortaya koydu.

2021'i mücadele yılına çevirelim!

Bu yıl emekçiler için çok zorlu bir yıl olacak, sorunlar daha da ağırlaşacak, saldırılar daha da boyutlanacaktır. İşçi sınıfı ve emekçiler için tabanda örgütlenmek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle donanmak, kapitalistlere ve onlara hizmette sınır tanımayan saray rejimine karşı mücadeleye hazırlanmak dışında bir seçenek yoktur.

Bütün bir 2020 yılına, Türkiye kapitalizminin yapısal krizinin derinleşmesinin yanı sıra pandeminin yol açtığı ağır bir insani kriz damgasını vurdu. Çok yönlü kriz koşullarında düzenin ve egemenlerinin çıkar ve ihtiyaçları doğrultusunda en acımasız politikaları hayata geçiren, emekçiler için yaşamı tam bir kabaşa çeviren AKP-MHP koalisyonu, 2021'de çok daha ağır saldırıları dayatmaya hazırlanıyor. Buna rağmen yeni yılda "reform" vaatlerinde bulunma arsızlığı sergilenebiliyor.

Tırmanan işsizliği, yaygınlaşan yoksulluk ve sefaleti, gerekli önlemleri almadıkları için felakete dönüşen salgına ilişkin gerçekleri yalanlarla örtme çabasındalar. Her geçen gün ağırlaşan sorunları hafifletmek için kollarını kıpırdatmazken, ırkçı-şoven propaganda ile dikkatleri dağıtmaya, sahte vaatlerle kafaları karıştırmaya çalışıyorlar.

Ancak "reform" türü vaatlere, hedef şaşırtma, aldatma ve oyalamaya dayalı söylemlere artık toplumun önemli bir kesimi itibar etmiyor. Zira "yerli ve milli" olarak pazarlanmaya çalışılan rejimdeki yozlaşma, çürüme ve kokuşmanın üstü artık örtülemiyor. Dinci-faşist rejim gelen yerde hırsızlıkla, yağmayla, vurgunla, yalancılıkla, sahtekarlıkla, riyakarlıkla vb. anılıyor.

***

2020 yılının son günlerine yeni bir "torba kanun"u sıkıştıran iktidar, işçilerin ve emekçilerin hakları ve özgürlükleri için mücadele eden dernek, sendika, vakıf gibi kurumların kapısına kilit vurmaya hedefliyor. Tüm yetkileri saraya bağlayan kanunlara yenileri eklenirken, rejime biat etmeyen kurumlara kayyım atayıp kapılarına kilit vurma yetkisini Erdoğan'ın eline veriyor.

Bu kanun ile ilerici ve devrimci kurumlar ile işçi ve emekçilerin kısmen de olsa nefes alabildiği tüm alanlar kapatılmak

isteniyor. Oysa bu tür demokratik mevzileri kazanmak için büyük mücadeleler verilmiş ve bedeller ödenmiştir. Baskı ve zorbalıktan başka aracı kalmayan iktidar, bu yasa ile saraya biat etmeyenlerin örgütlenme hakkını ortadan kaldırmak için hareket geçmiştir.

Torba kanun tasarısı AKP-MHP milletvekillerinin oylarıyla mecliste onaylandı. Bu asalak milletvekilleri topluluğu, bir tür "noter" işlevini yerine getiriyor. Saraydaki efendisinin emriyle hareket eden bu yozlaşmış kast, mecliste var olma olanağını ona kayıtsız şartsız biata borçludur. Büyük bir çoğunluğunun onayladığı kanunun ne olduğu hakkında bir fikri bile yoktur.

***

İlerici ve devrimci güçleri, işçileri ve emekçileri, bütün bir muhalefeti nefes alamaz hale getirecek faşizan yasalar meclisten geçirilerek tek adam diktatörlüğü tahkim edilirken, baskı ve zorbalıkla her türlü hak arama ve örgütlenme mücadelesi boğulmaya çalışılırken, tam bir yüzüzlükle reformlardan söz ediyor, vaatlerde bulunuyorlar. Bizzat dinci-faşist rejimin başı tarafından şunlar söyleniyor:

"Demokratik reformları kimse bizi mecbur bıraktığı için değil milletimizin her bir ferdi buna layık olduğu için yapıyoruz... İnşallah 2021 yılı milletimize söz verdiğimiz gibi demokratik ve ekonomik reformlar yılı olacaktır."

Erdoğan'ın "demokratik ve ekonomik reformlar" söylemi, Trump'ın seçimlerde hezimete uğramasından sonra duyulmaya başladı. Gerçekte mesaj başta Washington olmak üzere emperyalist efendilere, uluslararası tekelere veriliyor. *"Uluslararası sermayenin kârlarını güvenceye almak için işçilerin ve emekçilerin boğazına çökmeye hazırız"* mesajıdır bu.

***

İzlediği politikalarla pandemiyi tam bir felakete çeviren siyasi iktidar, öte yandan alabildiğine derinleşmiş bulunan bir ekonomik-mali kriz batağında debeleniyor. Ekonominin çarklarını çevirebilmek için "faiz lobisi" diyerek aşağıladığı uluslararası finans tekelinin ayaklarına düşmüş bulunuyor. Şimdiden 2021 yılı için uluslararası sermayenin ihtiyaçları doğrultusunda "reformlar" yapma güvencesi veriyor.

Sermayenin ve onun iktidarının dilinde "reform", işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarında iyileşme, demokratik hak ve özgürlüklerde genişleme değil, tekelin karlarını güvenceye alacak saldırılar anlamına geliyor. Dolayısıyla, gündeme getirecekleri her "reform" emekçilerin sırtına yüklenecek faturayı daha da büyütecek, alabildiğine budanmış hak ve özgürlüklerin daha da sınırlandırmasına yol açacaktır.

Öte yandan, maliyeti yüksek olan yapılmacı dış politika yaşanmakta olan ekonomik-mali iflas tablosunu daha da ağırlaştırarak, emekçilerin sırtına yıkılmaya çalışılan fatura daha da büyüyecektir.

Dolayısıyla işçi sınıfı ve emekçiler tüm sahte vaatleri, "ekonomik ve demokratik reformlar" yalanını ellerinin tersiyle itmeli, hakları, onurları ve gelecekleri için mücadeleye hazırlanmalıdır. Bu yıl emekçiler için çok zorlu bir yıl olacak, sorunlar daha da ağırlaşacak, saldırılar daha da boyutlanacaktır. İşçi sınıfı ve emekçiler için tabanda örgütlenmek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle donanmak, kapitalistlere ve onlara hizmette sınır tanımayan saray rejimine karşı mücadeleye hazırlanmak dışında bir seçenek yoktur. Sınıf devrimcileri, ilerici-öncü işçiler ve emekçilerden yana güçler, bu mücadele hattının örülmesi için harekete geçmeli, tüm güç ve imkanlarını bu uğurda seferber etmelidirler.

Pandemi sürüyor...

Yaşam hakkımız hâlâ tehdit altında!

Koronavirüs pandemisi yayılmaya devam ediyor. Dünyanın büyük bir merak ve umutla beklediği konu ise aşı çalışmaları. Aşı konusunda bir yol alınsa ve kimi ülkelerde aşı çalışmaları başlasa da virüsün yayılım hızı yavaşlatılabilmiş değil. Dünya genelinde ikinci dalga olarak ifade edilen yükseliş kesilemedi ve günlük vaka sayıları halen hemen her ülkede on binlerde seyrediyor.

Türkiye’de ise durum çok daha vahim. Akıl ve bilime aykırı biçimde hasta-vaka ayırımının yapıldığı Türkiye’de açıklanan resmi günlük “vaka” sayısı 30 binlere dayanırken, vaka artış hızında dünya zirvesine oturmuş durumda. Aşı çalışmalarında ise belirsizlik ve keşmekeş sürüyor. Çin’den gelecek aşılarda Aralık ortalarında uygulanmaya başlanacağı söylense de Aralık ayının sonuna geldiğimiz şu günlerde aşı halen gelmiş değil. Son olarak Sağlık Bakanı tarafından 28 Aralık’ta yapılan bir açıklamayla Pekin’de görülen Covid-19 vakaları ve Pekin gümrüğünün bu sebeple kapanmasından dolayı aşılarda gelişimin gecikeceği ifade edildi.

Her ne kadar Cumhurbaşkanı ve Sağlık Bakanı aşılarda ilgili topluma umut pompalasa da aşılama programına dair herhangi bir bilgi paylaşılmış değil. Kimlerin öncelik sahibi olacağı, bu belirlemede kistasın ne olduğu, aşılarda ücretsiz yapıp yapılmayacağı, aşılamanın nasıl organize edileceği, aşılarda hangi ülkeden ve şirketten temin edildiği soruları cevapsız bir şekilde önümüzde duruyor. AKP iktidarının süreci şeffaflıktan uzak ve yalnızca algı yaratmaya yönelik işletmesi, her gün resmi açıklamalarla çelişen bilgilerin açığa çıkması doğal olarak toplum sağlığı adına kaygıları derinleştiriyor. Diğer taraftan Tayyip Erdoğan sık sık “yerli ve milli” aşı ile ilgili açıklamalar yapmaktan da geri durmuyor. Türkiye’deki aşı çalışmalarında faz 2 denemelerinin tamamlandığı, faz 3 denemelerine başlandığı ifade edilirken denemelerin sonuçları, elde edilen artılar ve eksiler ise ne bilim dünyası ile ne de kamuoyuyla paylaşıldı. Ayrıca tüm faz denemelerinin tamamlanması ve aşının onay alması durumunda dahi Türkiye’de nerede seri bir şekilde üretilip saklanacağı da belli değil.

“Aşıya Dair Tutum Belgesi”ni açıklayan Türk Tabipleri Birliği (TTB) “Pandemi nedeniyle aşı çalışmalarının sürecinin

hızlandırıldığını, aşı geliştirme süresinin kısaltıldığını biliyoruz. İçinde bulunduğumuz salgın gibi olağandışı durumlarda, aşının uygulanmasına izin verilmesi için gerekli ölçütler bir dereceye kadar esnetilebilir. Ancak zamanın dar olması ya da aciliyet gibi gerekçelerle olağan incelemeler göz ardı edilmemeli ve her koşulda yapılmalıdır. Alınacak riski olabildiğince bilmek, öngörmek ve en aza indirmeye çalışmak önemlidir” dedi ve geçtiğimiz günlerde sağlık alanındaki emek-meslek örgütlerinden hiçbir görüş alınmaksızın ve kamuoyuyla paylaşmadan yürürlüğe giren “Beşeri Tıbbi Ürünler Ruhsatlandırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”e değindi. 18 Aralık’ta Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmeliğe göre, ruhsatlandırmaya esas etkililik, güvenilirlik ve kalite ile ilgili kapsamlı verilerin henüz sağlanmadığı aşılarda bu veriler sağlanıncaya kadar Türkiye İlaç Tıbbi Tetkik Kurumu tarafından acil kullanım onayı verilmesi kararlaştırıldı. Açıklamanın muğlaklığına dikkat çeken TTB, “Burada ilgili kapsamlı verilerin neler olduğu açık ifade edilmeli, ucu açık bir açıklama ile kapsamlı olmayan veriler Faz 3’e başlamış ama hiç veri üretmemiş klinik faz çalışmalarına genişletilerek kullanılmamalıdır” dedi ve acil kullanım onayı için gereken asgari koşulları şöyle sıraladı: Faz 1, faz 2 ve faz 3 denemelerinin tamamlanması, değerlendirilmelerinin kamuoyuyla paylaşılması, bu raporlarda aşının “güvenli” ve “etkili” olduğunun kanıtlanmış olması.

***

Yüksek vaka sayıları ile aşı tartışmaları Türkiye’de ana gündem olsa da diğer taraftan pandemiyin yarattığı ve derinleştirdiği sosyal sorunlar da temel bir

konu olmaya devam ediyor. Covid-19’un meslek hastalığı ilan edilmesi yönündeki yoğun basınç sonucu bir genelge yayınlanmıştı. TTB başta olmak üzere sağlık alanındaki emek-meslek örgütleri bunun bir oyalama olduğunu vurguluyor ve acilen Covid-19’u sağlık emekçileri için amassız-fakatsız meslek hastalığı ilan eden bir yasanın çıkarılmasını talep ediyor. Sağlık emekçilerinin salgından toplumun diğer kesimlerine nazaran 14 kat fazla etkilendiği biliniyor. 30 Aralık itibarıyla Covid-19 nedeniyle yitirdiğimiz sağlık emekçisi sayısı en az 310 oldu. Buna rağmen devletin bu konuda ayak diremesi, talepleri duymazdan gelmesi de onun sınıf karakterini gösteriyor. Sağlık emekçileri “tükeniyoruz” diye haykırırken kılını kıpırdatmayanlar, yaratacağı maddi “yük”ten dolayı Covid-19’u meslek hastalığı kapsamına almayanlar; kapitalizmin çarkları dönsün diye milyonlarca işçi ve emekçiyi virüsle iç içe çalışmak zorunda bırakanlar, bu süreci esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerini hayata geçirmek için adeta fırsata çevirenler kapitalistleri ise ihya ediyor. Sağlık Bakanının hastanesi, Eğitim Bakanının özel eğitim kurumları kâr rekorları kırarken bu zatlardan emekçiler lehine iyileştirmeler beklemek de safdillik olur elbette.

***

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) yakın zamanda düzenlediği Uluslararası Salgın Hazırlık Günü’nde yeni tip koronavirüs salgının bilim dünyası için sürpriz olmadığını ifade etti. DSÖ Genel Direktörü Tedros Adhanom Ghebreyesus toplantıda şunları ifade etti: “Uzun zamandır dünya aynı döngü içinde panik ve umursamazlıkla ilerliyordu. Bir salgına para harcıyor ve bittiğinde unutupuyor. Bu çok tehlikeli

bir döngü.” Ghebreyesus konuşmasında insan sağlığının iklim kriziyle mücadele ve hayvan yaşamını iyileştirme adına atılacak adımlardan bağımsız olmadığını vurguladı. 2019’da yaptıkları bir toplantıda olası bir pandemiye karşı dünya devletlerini uyardıklarını fakat çağrılarının umursamazlıkla karşılandığını, hemen hiçbir ülkede halk sağlığı adına yatırımların yapılmadığını söyledi ve en azından bundan sonrası için olası pandemi ve salgınlara hazırlık çağrısı yaptı.

DSÖ Genel Direktörü’nün bu çağrılarının kapitalizmin duvarına çarptığının en açık göstergesi oldu Covid-19 pandemisi. Dünya genelinde kapitalist yönetimler her gün binlerce insanın ölümünü büyük bir kayıtsızlıkla izliyorlar. Zorunlu olmayan işkollarında üretimin durdurulması, topluma gelir güvencesi sağlanması, piyasanın insafına terk edilmeden yürütülecek aşı çalışmaları ile kontrol altına alınabilecek ve giderek sönmülenecek olan salgın kapitalistlerin elinde tam bir katliam süreci olarak işletiliyor. Sağlık emekçileri ölüme terk edilmiş durumda, işçi ve emekçiler kâr hırsı uğruna ölümüne çalıştırılıyorlar, toplumun yoksul kesimlerinin güvenli aşıya erişiminin nasıl sağlanacağı ise cevaplanmıyor.

Artık insanlığın ve gezegenimizin geleceği için işçi ve emekçilerin mücadele sahnesine çıkması çok daha yaşamsal bir zorunluluk haline almış bulunuyor. Kendi bencil çıkarları uğruna doğayı acımasızca talan eden kapitalist sistem yarattığı krizlerin, salgınların bedelini işçi ve emekçi kitlelere ödetmek istiyor. Buna karşı çıkmak, faturayı reddetmek ve tüm canlılar için yaşanabilir bir dünya yaratmak ancak emekçilerin sosyalizmle taçlanacak mücadelesiyle olanaklıdır.

AKP iktidarı ve basın özgürlüğü

Basın özgürlüğü burjuva demokrasi-sinin kâğıt üzerinde kalan "temel ilkele-ri"nden biridir. Bu "temel ilke" anayasal güvenceye alınmış olsa da burjuva iki-yüzlülüğün sonucu olarak tarih boyunca çiğnenmekten kurtulamamıştır. 2020 yılını geride bırakırken, dünyada basın özgürlüğü hala tartışılan bir sorun olarak karşımıza çıkıyor.

GEÇMİŞTEN BUGÜNE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ SORUNU

Basın özgürlüğü ilkesi ilk defa 1776 yılında, Virginia İnsan Hakları Yasası'nın 12. Maddesi üzerinden gündeme geldi. Ardından 1789 tarihli Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nde düşünce ve basın özgürlüğüne yer verildi. Belgenin 11. maddesinde "Düşüncelerin, fikir ve kanaatlerin başkalarına serbestçe söylenmesi, insanın en değerli haklarından- dır. Her vatandaş serbestçe konuşabilir, yazabilir ya da yayın yapabilir" ifadeleri yer aldı.

İlk kalıcı düzenleme ise 1792 yılında Amerikan anayasasına eklenen değişik-lik maddesi üzerinden yapıldı. Söz konu-su düzenlemede "Kongre... söz ve basın özgürlüğünü engelleyici yasa yapamaz" ifadeleri yer aldı.

Dünyada bunlar olurken, üzerinde yaşadığımız topraklarda matbaanın kul-lanımına girmesi ile birlikte basın özgürlü-ğünün kısıtlandığına tanık oluyoruz. Os-manlı'nın son dönemlerinde artan basın faaliyetlerine karşılık, "basın suçunun" tanımı yapılarak gazetecilere yönelik ce-zai hükümlerin belirlenmesine ve siyasi bir gazete çıkarmanın hükümetin iznine bağlanmasına 1864 tarihli Matbuat Ni-zamnamesi'nde rastlamak mümkün.

1876 yılında ilan edilen ve ilk Türk Anayasası kabul edilen Kanun-i Esasî'de "Matbuat kanun dairesinde serbesttir" ifadeleri yer aldı. Ancak, anayasaların kâğıt parçası olarak kalma kaderini ilk anayasa da paylaştı. II. Abdülhamit'in istibdat rejimi (1877-1903) boyunca basın özgürlüğü baskı altına alındı. Öyle ki, mi-zah dergilerinin kapanması ve ceza alma-sı vakaları bu döneme kadar dayanır. II. Abdülhamit'in kendi burnuna gönderme yapıldığı iddiası ile "büyük burun" ifade-sine sansür getirmesi yaşanan ağır baskı-yı özetlemektedir.

II. Meşrutiyet döneminde yeni cum-

huriyetin öncülerinden tarafından basın öz-gürlüğüne atıfta bulunan kanun kabul edilse de 1913 yılında hükümet kendisini gazeteleri kapatma yetkisi ile donattı. Ar-dından ise devleti ilgilendiren konularda yazı yazmak yasaklandı. Tıpkı bugün MİT tırlarını haberleştiren gazetecilerin tu-tuklanması örneklerinde olduğu gibi.

Burjuva cumhuriyeti döneminde de pek bir şey değişmedi. 1925 yılında Tak-rir-i Sükûn Kanunuyla genç cumhuriyet basın özgürlüğünü kısıtladı. Basın özgür-lüğü meselesi cumhurbaşkanının onayı-na bırakıldı. Sebilüreşat, Tevhid-i Efkâr ve Orak Çekiç gibi yayınlar kapatıldı.

1931 yılında yeni bir Matbuat Kanu-nu hazırlansa da "milli duygularla alay etmenin", "hükümet üyeleri ve devlet memurlarının şeref ve haysiyetini renci-de etmenin" basın "suçu" olarak tariflen-diği maddeleri ile basın özgürlüğü bir kez daha ayaklar altına alındı.

1950 yılında çıkan Basın Kanunu kimi kolaylıklar sağlasa da 1954, 1956, 1957 yıllarında kanunda yapılan değişiklikler ile basın özgürlüğü tekrar raflara kalktı.

1961 Anayasasının "Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir; düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir. Kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz" ifadelerinin yer aldığı 20. mad-desi ile ilk defa düşünce özgürlüğü kâğıt üzerinde güvence altına alındı.

Anayasanın 22. Maddesinde, "Basın hürdür; sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirleri alır" deniliyordu. Fakat, ken-di kanunlarına uymayan burjuvazinin ikiyüzlülüğü ile bu maddeler de "güzel cümleler" olarak tarihin tozlu sayfaların-da kaldı. 1971 darbesi, 1488 sayılı kanun ile basın ve haberleşme özgürlüğünü tekrar kısıtladı.

Görüldüğü gibi tarih boyunca basın ve düşünce özgürlüğü burjuva ikiyüzlü-lüğün sonucu olarak kâğıt üzerinde kal-mıştır ve aradan geçen yıllara rağmen esasta değişen hiçbir şey yoktur. Çünkü kapitalizmde esas olan sistemin bekasıdır. Burjuvazinin iktidardaki temsilcileri bu bekeyi savunmak ve kendi iktidarlari-ni güçlendirmek adına kendi kanunlarını çiğnemektedir ya da bir çırpıda değiştirmektedir.

OLAY TV'NİN KAPATILMASI VE ÖTESİ

18 yıllık AKP iktidarı döneminde ise basın özgürlüğünden bahsetmek dahi gülünç bir durum haline gelmiştir. 180 ülkede basın özgürlüğünü değerlendirmek için hazırlanan Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 2020 yılı itibarı ile Türkiye'nin 154. sırada yer alma "başarısı" göstermiş olması AKP-MHP ortaklığının eseridir.

Ancak geçtiğimiz hafta yaşanan gelişme, iktidarın basın özgürlüğünü hedef alan saldırıda gemi azya aldığı gösterdi. Can Dündar'a verilen 27 yıllık hapis cezasının ardından artık televizyon kanalları iktidarın baskıları ve tehditleri ile kapatılır oldu. Olay TV'nin 26 günlük yayın hayatına son vermiş olması ve 180 emekçinin işlerini kaybetmesi, basın özgürlüğü ve bağımsızlığı tartışmalarını tekrar alevlendirdi.

1987 yılında DYP'den milletvekili ve ardından yine DYP'nin bakanlarından biri olan Cavit Çağlar, sahibi olduğu Olay TV'nin kapatılma sebebi olarak kanalın HDP çizgisinde yayın yapmasını gösterdi. Kanalın Genel Yayın Yönetmeni Süleyman Sarılar ise Çağlar'ın "Bana iktidardan ağır baskı var, devam edemeyeceğim" dediğini aktardı. Ardından ise AKP iktidarının Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, çeşitli şirketleri bulunan Çağlar'ın TMSF'ye olan borcunu ödediği döneme ait dosyaları yeniden açmakla ve mallarına el koymakla tehdit ettiği ortaya çıktı. İşten çıkarılacakların adlarının bulunduğu ve kanala atanacak kayımların belirlendiği listenin Çağlar'a gönderildiği, ancak kanalın diğer orta-ğı tarafından durum kabul edilmeyince Çağlar'ın kanalı kapattığı ifade edildi.

Direk cumhurbaşkanlığınca basın kuruluşlarına yönelik bu baskı ve tehditler basın özgürlüğünün geldiği vahim noktayı gösteriyor. Bu olay; hukukun, yasaların artık işlemediğini ve devletin mafyalaşmış bir çete gibi davranarak kendisine muhalif olan her sesi susturmak için gayri ahlaki yollar izlediğini kanıtladı. Fakat,

dikkat edilmesi gereken ve basın özgürlü-ğünün tarih içindeki her daim kısıtlanmış olduğu gerçeğine eklenmesi gereken bir diğer olgu ise, AKP'nin artık bunu açıktan açığa yapıyor oluşudur. Hiçbir hukuki işleme gerek duymadan tehditlerle işini gören AKP, ortaya atılan iddialara cevap vermeyerek de tüm basın kuruluşlarına aba altından sopa göstermiş oluyor. İktidarın, yargısından kolluk güçlerine ve medyasına kadar kendisine oluşturduğu dokunulmazlık zırhı içerisinde istediğini yapabileceğini gösteriyor.

DÜŞÜNCE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ İÇİN

Tüm bu yaşananlarının AKP iktidarının "hukuk reformu yapıyoruz" söylemleri ile çakışması durumu daha da trajikleştiriyor. Tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin kararlarına ve kendi iç hukukuna uymayan AKP iktidarının yapacağı "hukuk reformu" ise en iyi ihtimalle kendi gayri meşru fiillerine yasal zeminler oluşturmaktan başka bir sonuç yaratmayacaktır.

Bütünlüğü içerisinde bu tablo şu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermektedir: Hak kazanımı ve kullanımı ancak ve ancak kitlelerin mücadeleleri ile sağlanabilir. Burada kısaca değindiğimiz basın ve düşünce özgürlüğüne yönelik saldırılar kadar tarihte bu hak uğruna verilen mücadeleler de vardır. Düşünce ve basın özgürlüğünün anayasalara, kanunlara bir ilke olarak girebilmesi dahi bu mücadelelerin eseridir. Onu kalıcılaştırmak, uygulanabilir kılmak ise artık sosyalist mücadelelerin, sınıf mücadelesinin sorunu ve kapsamı içindedir. Zira, kapitalist düzen basın ve düşünce özgürlüğü kapsamında kâğıt üzerinde kalan yap-boz düzenlemeler yapmaktan ve minareye kılıf uydurmaktan başka bir şey yapmamıştır, yapmayacaktır da.

Hür düşünce, hür basın bir insan hakkı olarak ancak insanın insan tarafından sömürülmediği sosyalizmde hayat bulacak, yerlerde sürünmekten kurtulacaktır.

Z. KAYA

TÜİK'in işsizlik verileri bize ne söylüyor?

Fikri Tomurcuk

Cevap çok net: Yalan söylüyor.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıklamasına göre, ağustos, eylül ve ekim aylarının ortalamasını yansıtan eylül döneminde Türkiye'de bir yıl öncesine göre nüfus artarken istihdam azalmış. Ama bir "mucize" eseri işsiz sayısı da azalmış!

Bir yıl öncesine göre çalışma çağındaki nüfus 1 milyon 159 bin artmış. Buna karşın istihdam 733 bin azalmış. Bu durumda işsiz sayısının kabaca ikisinin toplamı kadar, yani 1 milyon 892 bin kişi artmış olması gerekir. Ama TÜİK'e göre tam tersine işsiz sayısı 550 bin kişi azalmış. İşsizlik oranı da yüzde 13.83'ten yüzde 12.66'ya düşmüş.

Peki TÜİK bu kadar bariz bir yalanı nasıl söyleyebiliyor?

Bu sorunun asıl yanıtı siyasi sistemle ilgili. Ama zaten herkesin malumu olan konunun siyasi yanını bir kenara bırakalım ve TÜİK'in bu "cambazlığı", işin istatistik tarafında nasıl yaptığına bakalım.

Yalan nasıl üretiliyor?

TÜİK istatistiklerinde sayısı en fazla şişirilen grup, işgücüne dahil olmayan nüfus. Çalışmadığı halde son dört hafta içinde iş arama kanallarından birisine başvurmamış olan herkes bu grupta yer alıyor ve onlar çalışmadıkları halde işsiz kabul edilmiyorlar.

Bu kalem, işsizlik oranını ve işsiz sayısını düşük göstermek için üzerinde oynamaya en müsait alan. Nitekim bu yılki TÜİK'in istatistiklerinde işgücü harici nüfusta adeta bir patlama görülüyor.

TÜİK'e göre, eylül dönemleri itibarıyla çalışma çağındaki nüfus 1.16 milyon kişi artarken, işgücü harici nüfus 2.44 milyon kişi artmış. Yani nüfusa yeni katılanlara ek olarak 1.3 milyon kişi daha bir işi olmadığı halde iş aramaz hale gelmiş. Oysa, yoksulluk ve işsizliğin tırmandığı kriz dönemlerinde, daha önce iş arayanlar da iş aramaya başlar ve işgücü dışında kalan nüfus azalır. Önceki kriz dönemlerinde tam da böyle olmuştu. TÜİK'e göre bu kez tam tersi oluyor. İşsizlik ve yoksulluk artarken, işsiz insanlar iş aramaktan bile vazgeçiyorlar!

Bu gruptaki artışın iki kalemde toplanması da dikkat çekiyor. Birincisi, bir iş olsa hemen çalışmaya hazır oldukları halde iş aramadıkları varsayılan nüfustaki 1.89 milyon kişilik artış. Oysa bu grupta daha önceki yıllarda belirgin bir artış

görülmemiştir. Bu yıl ne olduysa birden milyonluk sıçrama ortaya çıkmış.

İkinci kalem ise, hasta veya özürlü olmaları nedeniyle çalışamaz halde olanlar. TÜİK'in bu grupta saydığı insan sayısı da bir yılda 1 milyon 33 bin kişi artmış. Oysa önceki yıllarda bu kalemdaki yıllık artış da 100-150 bin ile sınırlıydı.

Bu iki kalemdaki olağan dışı ve önceki yıllarla karşılaştırılamayacak kadar yüksek artışlar, TÜİK'in ekonomik kriz ve Covid-19 salgını ile işini kaybedenleri, bu grupta sayarak gizlediğini ortaya koyuyor. Sadece bu iki kalem hesaba katıldığında, işsiz sayısı 2.9 milyon kişi artıyor.

Bir de TÜİK verilerinde istihdamda sayıldığı halde aslında işsiz olanlar var. TÜİK, anket yapılan hafta içinde bir işte bir saat çalışmış olanı bile istihdamda sayıyor. Yeterli süreyle çalışma imkanı olmadığı için işinden memnun olmayan çalışan sayısı bu yıl neredeyse dörde katlanarak 322 binden 1 milyon 241 bine fırlamış.

Bunun bir işareti de istihdamda gözüktükleri halde fiilen işbaşında olmayanların sayısındaki artış. Bu artış 1.2 milyon civarında. Dolayısıyla TÜİK, 1.2 milyon kişiyi de aslında işsiz oldukları halde istihdamda sayıyor.

Bu durumda, TÜİK'in kullandığı dar tanımlı işsiz sayısı bile 4 milyon değil 8.1 milyonu buluyor. Dar tanımlı işsizlik oranı da hemen hemen ikiye katlanarak, yüzde 12.66 yerine yüzde 23.5'i buluyor. Geniş tanımlı işsizlik oranı ise eylül 2020 dönemi için yüzde 28'i aşıyor ve geniş tanımlı işsiz sayısı 10.4 milyona çıkıyor.

Rakamlar başka şeyler de söylüyor

TÜİK verileri gerçek işsiz sayısını ve işsizlik oranını gizlemekle birlikte, yaşanan derin ekonomik kriz ile üzerine eklenen

Covid-19 salgını koşullarında izlenen politikaların toplumda nasıl değişikliklere yol açtığına dair önemli ipuçları da veriyor.

* Ev kadınları emek saflarına katılıyor: Bir işte çalışmayan ama ev işleriyle meşgul oldukları gerekçesiyle iş de aramayan ev kadınlarının sayısı bir yıl öncesine göre 1 milyon 348 bin kişi (yüzde 11.8) azaldı. Demek ki, hızla artan işsizlik, yoksullaşma ve güvencesizlik karşısında daha çok sayıda ev kadını iş aramaya ve çalışmaya yönelmiş. Bu kadınların çoğunlukla hizmet sektörlerinde, düşük ücret ve güvencesiz koşullarda istihdam edildiklerini diğer verilerden anlayabiliyoruz.

* Kriz, gençlerin hayatını daha da kararttı: TÜİK'in resmi verilerine göre bile her dört gençten biri işsiz. Ne eğitimde ne de işte olan gençlerin oranı sürekli yükseliyor. 20-24 yaş grubundaki gençlerin yüzde 37.4'ü ne eğitimde ne de işte. Bu oran, 25-29 yaş grubunda yüzde 38.22'ye çıkıyor. Bu gruptaki gençlerin oranı bir yıl öncesine göre 1.76 puan artmış durumda.

Yüksek öğrenim görmüş gençler dahil öğrenimini tamamlayan gençler, derin bir işsizlik sorunuyla karşı karşıyalar. Örneğin 15-24 yaş arası yüksek öğrenimli genç nüfusu bir yıl öncesine göre 36 bin kişi artmasına karşın istihdam edilenlerin sayısı 62 bin azaldı. 25-29 yaş arası yüksek öğrenim mezunu gençlerin nüfusu 168 bin kişi artarken, istihdam edilenlerin sayısı ancak 45 bin arttı. Yani her dört yeni mezun gençten üçü işsizlikle yüz yüze kaldı.

* Küçük üreticiler, esnaflar, sanatkârlar işçileşiyor: TÜİK hesabına göre istihdam geçen yılın aynı dönemine

göre toplamda 733 bin kişi azaldı. Toplam istihdamdaki bu kaybın 560 bini, yani dörtte üçü 10 veya daha az kişinin çalıştığı küçük işletmelerde gerçekleşti. Ücretli işçi çalıştırmayan küçük işletme sahiplerinin istihdamında 249 bin, burarlarda ücretsiz aile işçisi olarak çalışanların sayısında 367 bin kayıp var. Bu veriler küçük ölçekli işletmelerde yaygın iflaslar yaşandığını, kepenk indiren bu işletme sahiplerinin büyük ölçüde ücretli emek saflarına katıldığını gösteriyor.

* Köylülük eriyor: Benzer bir gelişme çiftçilikle geçinenler arasında yaşanıyor. İstihdamdaki 733 binlik kaybın 350 bini tarım üretimi alanında meydana geldi. Yanında ücretli işçi çalıştırmadan kendi hesabına çalışanların sayısında 172 bin, ücretsiz aile işçisi olarak çalışanların sayısında ise 291 bin kişilik düşüş var. Bu da özellikle küçük çiftçi ailelerinin, çiftçilikle geçinemeye hale gelerek ücretli emekçilerin saflarına katıldıklarını gösteriyor.

* Sömürü artıyor: TÜİK verilerine göre ücret ve yevmiye ile çalışanların sayısı geçen yıla göre 137 bin kişi azaldı. Ücret ve yevmiye ile çalışanlardan istihdamda gözüktükleri halde fiilen iş başında olmayanların sayısı ise 305 bin kişi arttı. Sonuç olarak, fiilen çalışan emekçi sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 442 bin kişi azaldı. Buna karşın aynı dönemde sanayi üretimi yüzde 12.1, ciro su ise yüzde 35 arttı. Bir yanda emekçiler işten çıkartılmış, diğer yanda daha az sayıda işçiyle daha fazla üretim ve ciro elde edilmiş. Covid-19 salgını koşullarında emekçilerin hastalık ve ölüm riski altında daha yoğun çalışmaya zorlanarak sömürünün nasıl arttırıldığı TÜİK verilerine böyle yansıyor.

Yeni Sinbolar yaratalım!

Topyekûn saldırılara karşı topyekûn mücadeleyi örgütleyelim!

Salgını fırsata çeviren AKP-MHP iktidarı sermayenin taleplerini bir bir yerine getirip esnek ve güvencesiz çalışmayı genel çalışma biçimi haline getirdi. Salgının başından beri 3 milyonu aşkın kişi kısa çalışma ödeneğine yönlendirildi, 2 milyonu aşkın kişi ise ücretsiz izne çıkarıldı. Asgari ücretin sefalet ücreti olarak açıklandığı 28 Aralık'ta bizzat AKP şefi Erdoğan kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin uygulamasının 2 ay daha uzatıldığını açıkladı. Böylece sefalet ücretine karşı büyüyen öfke karşısında ücretsiz izin sopası gösterildi. Ücretsiz izin saldırısı milyonlarca işçi ve emekçiyi açlığa, güvencesizliğe iterken diğer yandan da patronların elinde işçileri ses çıkarmayan uysal köleler haline getirmek için bir sopya dönüşmüş durumda.

Bu tabloda Sinbo işçilerinin sendikaları TOMİS ile birlikte ücretsiz izin saldırısına ve sendikal hakların gaspına karşı başlattıkları direnişin 31. günde kazanımla sonuçlanması tüm işçi sınıfına umut oldu. TOMİS üyesi Sinbo işçileri salgın döneminde sermayenin en büyük silahlarından biri haline gelen bu saldırıya karşı önemli bir kazanım elde ettiler. Ücretsiz izin saldırısına karşı adeta bir buz kıran işlevi gördüler. Şimdi ise kırılan buzdaki açığı çatlağı büyütme, sermaye ve onun temsilciliğini yapan AKP-MHP iktidarının işçi ve emekçilere dönük saldırılarına karşı topyekûn mücadeleyi örgütleme zamanı.

Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihine adını yazdıran Sinbo Direnişi, dersler çıkartılması gereken bir deneyim olarak karşımızda duruyor. Sinbo deneyiminden süzerek öne çıkarılacak dersler ise şu şekilde sıralanabilir:

-Sinbo Direnişi 31 gün boyunca kamuoyunda geniş yer aldı. Ancak bu direniş bir anda başlayan bir mücadele değildi. Sınıf devrimcilerinin Sinbo'da uzun bir zamanı bulan ısrar ve çabasının bir sonucuydu. Sinbo patronunun zaman zaman TOMİS üyelerine yönelik devreye soktuğu işten atma saldırıları karşısında, fabrikadaki örgütlenme mücadelesi ısrarla sürdürüldü. Bu mücadelede bizzat atılan işçiler de yer almaya devam ettiler. Sadece sendika üyeliğine sıkışan bir bakış açısıyla değil komitelere dayanan, düzenli eğitim çalışmaları gerçekleştiren,

ren, işçilere devrimci sınıf bilinci taşıma hedefiyle yürütülen uzun bir ön sürecin sonucunda Sinbo Direnişi gerçekleşti.

-Sinbo Direnişi boyunca 11 tane direniş okulu gerçekleşti. Devrimci sınıf sendikacılığı anlayışından kadın sorununa, salgın sürecinde işçi sınıfına yönelik saldırılardan işçilerin yasal haklarına, 15-16 Haziranlardan Greif İşgali'ne kadar pek çok konunun işlendiği Direniş Okulları sayesinde, direniş alanı hem direnişçi işçiler için hem de direniş takip edenler için gerçek anlamıyla bir okula dönüştü. 31 günde 11 Direniş Okulu gerçekleşmesi Sinbo Direnişi'ni diğer pek çok direnişten ayıran en önemli noktalardan birisi oldu. Direniş Okulları sayesinde sınıf bilinci güçlenen, sermaye ve onun temsilcilerine karşı siyasal bir bilinç kazanan direnişçilerin her geçen gün kararlılığı arttı. Direnişçi işçilerin 31 günde gözle görülür şekilde yaşadıkları gelişme direniş alanında yaptıkları konuşmalarından verdikleri röportajlara kadar bir dizi yerde gözlemlendi.

-Direnişin en ön safında kadın işçiler yer alıyordu. Geçmiş birçok deneyimde olduğu gibi Sinbo Direnişi'nde de kadın işçilerin mücadeleyi sonuna kadar götürmede ne kadar kararlı oldukları bir kez daha görüldü. Yaşadıkları çifte sömürü, aile baskısı ve cinsel ezilmeyle özgüven problemi yaşayan kadın işçiler mücadeleye adım atarak özgürleştiler, direnişin sembolü haline geldiler. Sinbo

Direnişi'nde ücretsiz iznin kaldırılması ve sendikal çalışma talebi öne çıksa da kadın işçilerin yaşadıkları sorunlar ve bunlara karşı nasıl bir mücadele verilmesi gerektiği de direnişin temel gündemleri arasındaydı.

-25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde direniş alanında gerçekleştirilen etkinlik 25 Kasım'ın tarihsel anlamına uygun bir etkinlik oldu. Etkinlikte kadına yönelik şiddetin sınıfsal yanı güçlü bir şekilde ortaya kondu. Etkinlik aynı zamanda kadın sorununun özü itibarıyla işçi-emekçi kadın sorunu olduğunu ortaya koyan, kadın sorununun sınıfsal boyutuna dair konuşmaların yapıldığı bir kürsüye dönüştü. Sinbo direnişçilerinin sendika önlükleri ve kendi talepleriyle Kadıköy'de gerçekleşen kadın eylemine katılması ise feminist hareketin etkisi altında gerçekleşen kadın eylemlerine sınıfsal bir müdahalede bulunmanın küçük ama önemli bir örneği oldu.

-Direniş, salgının en ağır şekilde seyrettiği ve sokağa çıkma yasaklarının başladığı bir döneme denk gelmesine rağmen güçlü bir kamuoyu yarattı. Direnişçi işçiler sendikaları ile birlikte yaptıkları çağrılar ile ilerici-devrimci güçlerin direniş alanında kendilerini ifade etmelerine olanak sağladı. İşçi sınıfının geri bilincine yaslanmayıp tersine geri bilinci yıkıp açacak müdahalelerde bulunuldu. Direniş, ekonomik taleplere sıkışan bir bakış

açısıyla değil sınıfa siyasal müdahalede bulunmanın önemini bilinciyile örgütlendi. Bunun etkisiyle direniş çadırı bir gün dahi boş kalmadı. Öncü işçiler, ilerici-devrimci güçler anlamlı bir dayanışma pratiği sergilediler.

-Sinbo direnişçileri süren direnişlere gerçekleştirdikleri ziyaretler, direnen işçilere yönelik gerçekleşen polis saldırılarına karşı yaptıkları açıklamalarla sınıf dayanışmasını güçlendirmek, direnişleri birleştirmek için anlamlı bir pratik ortaya koydular. Sosyal medyanın aktif bir şekilde kullanılması, işçi sınıfını ilgilendiren tüm gündemlere dair açıklama-çağrı videolarının direniş alanında çekilmesi direnişin etkisinin büyümesindeki önemli etkenlerden bir tanesi oldu.

-Direnişçiler sendikaları TOMİS ile birlikte aydınların, sanatçıların, milletvekillerinin, ilerici-devrimci güçlerin desteğini almak için çok sistematik bir planlama ile hareket ettiler. İlerici-devrimci basında direnişin yer alması için de ciddi çaba sarf ettiler. Bu çabaların sonucunda direniş ilerici-devrimci basında geniş yer buldu. Direniş, Fox TV gibi burjuva medya kanalında dahi kendine yer açabilmişken, her fırsatta "bağımsız yayıncılık" yaptığını iddia eden, emekten yana olduklarını söyleyen, süren diğer direnişlere yer veren Tele 1, Halk TV, Cumhuriyet, Sözcü gibi basın-yayın kuruluşları Sinbo Direnişi'ni bilinçli bir tutumla görmezden geldiler.

-Direnişçi işçilerin taleplerinin kabul edilerek fabrikada işbaşı yapması ile tüm işçi sınıfı adına önemli bir kazanım elde edildi. Kamuoyunda da ciddi bir etki yaratan direniş, sol hareketin ve sendikal düzenin tablosunun görülmesi açısından turnusol kağıdı işlevi gördü. Sınıf mücadelesi verdiğini iddia eden, DİSK vb. konfederasyonların her eyleminde boy gösteren kimi çevreler ısrarla Sinbo Direniş'i ni görmezden geldiler. Yayınlarında birkaç satır dahi yer vermekten imtina ettiler. DİSK Genel Başkanı ve diğer yöneticileri Sinbo Direniş'i'nin 29. Gününde, hemen yanı başında (300 metre mesafede) bulunan KT Deri Direniş'i'ni ziyaret ederken Sinbo Direniş'i'ni ısrarla es geçtiler. KT Deri'ye gitmek için Sinbo Direniş alanına 50 metre mesafede ve direniş alanını gören E-5 hattından geçmelerine rağmen, kendinden başkasını görmeden gerici ve sınıf mücadelesi açısından utanç verici bir tutumun altına imza atmış oldular. DİSK Gıda-İş yöneticileri de DİSK yönetimiyle benzer bir utancın altına imza attı. DİSK Gıda-İş yöneticileri Sinbo direniş alanının çevresinde yer alan fabrikaların önünde son hafta içerisinde birkaç kere asgari ücret açıklaması ve dağıtımlar yaptılar. Ancak Sinbo'ya dayanışma ziyareti sınırında dahi destek vermemek için özel bir çaba sarf ettiler. Direnişin son günü ise direnişçi işçilerin daveti üzerine direniş alanını mecburen "ziyaret" etmek zorunda kaldılar. Direniş alanının 50-60 metre ilerisinde afiş yapan Gıda-İş yöneticileri polis taciziyle karşılaşınca Sinbo direnişçileri onlara desteğe gittiler. Bu sırada da direnişçilerin dinlenmeleri ve çay içmeleri için çadıra davet etmesi sonucunda direniş alanına gelmek zorunda kaldılar.

-İnatla Sinbo gibi bir direniş görmek istemeyenler olsa da samimi kurumlar dayanışmayı güçlendirmek için anlamlı adımlar attılar. Sinbo direnişinin, diğer direnişlerden farklı olarak devrimci ve ilerici kurumlara kendilerini tüm açıklığıyla ifade etme zemini oluşturması, içerdeki işçiler başta olmak üzere tüm işçi sınıfını kuşatan gerici-siyasal kuşatmaya karşı durması, samimi çevrelerin dayanışma ve takdirini sunmalarını sağladı.

-Güçlü dayanışma pratiği direnişin kamuoyundaki etkisini arttırdı. Bu etkiyi kırmak isteyen Sinbo yönetimi aynı zamanda işçilerin üzerindeki direnişin etkisini de kırmak için "bunlar terörist" söylemini devreye soktu. Özellikle HDP milletvekillerinin direniş meclise taşınması, direniş alanına ilerici-devrimci güçlerin ziyaret gerçekleştirmesi ve sendika sayfasından tüm bu desteklerin sansürlü bir şekilde yayınlanması, fabrika yönetimi tarafından "teröristler" demagojisine malzeme yapılmaya çalışıldı. Ancak TO-

MİS yaptığı müdahalelerle terörist söylemini boşa düşürdü. Direniş alanı, fabrika içinde sınıfı kuşatan şoven, milliyetçi, gerici anlayışa karşı da bir mevzi açarak bu cephede de mücadelesini sürdürdü. İşçi ve emekçilerin siyasal sınıf bilincinin geliştirilmesi adına böylesi adımlar atmanın önemi Sinbo direnişiyile bir kere daha görülmüş oldu. Böylesi adımlar (devrimci-ilerici güçlerle sergilenen dayanışma pratikleri vb.) gerici sınıfın ideolojik, siyasal ve kültürel açıdan kuşattığı bir dönemde kimi güçlükler yaratsa da geleceği kazanmak adına atılması gereken hayati adımlardır. Zira, işçi sınıfının geri yanlarına yaslanılarak, bu yanlarının aşılması için hiçbir çaba ortaya koymayarak elde edilen dar ekonomik kazanımlar işçi ve emekçilerin siyasal sınıf bilincinin gelişmesini sağlamadığı gibi, hareketsizliğe de iten sonuçlar doğuruyor.

-Son dönemde özellikle Birleşik Metal, DİSK Tekstil ve Petrol-İş'in örgütledikleri direnişlerde, IndustriAll gibi uluslararası kuruluşlar aracılığıyla sermaye üzerinde baskı oluşturup masa başı pazarlıklarla "iş çözüme" ya da gaz boşaltan eylemler gerçekleştirip, işçilerin geri yanlarını ön plana çıkartarak mücadeleyi sönmümlendirme bakış açısıyla hareket ediliyor. Sinbo Direniş bu bakış açısının aksine fiili-meşru mücadele anlayışı ve sınıfa karşı sınıf bakışı ile örgütlenen bir direniş oldu. Sinbo işçileri diğer pek çok direnişte olduğu gibi sadece kendi dar taleplerine sıkışmadı. Direnişin en başından itibaren temel talepler olarak "Ücretsiz izin kaldırılmalı!", "Tüm çalışanlara iş ve gelir güvencesi sağlansın!" belirlendi. Direniş, sadece Sinbo patronuna karşı yürütülen bir mücadeleye sıkıştırılmadan, sermaye ve onun temsilciliğini yapan AKP-MHP iktidarının sınıfa yönelik saldırılarına karşı Sinbo'da bir mevzi yaratma bakış açısıyla örgütlendi. Direniş asıl gücünü bu bakış açısından aldı ve direniş kazanıma götüren de bu oldu.

-Sinbo Direniş'i'nin tek kazanımı Sinbo'da ücretsiz iznin sonlandırılması ve işçilerin tüm hakları iade edilerek işbaşı yapmaları değildir. Asıl kazanım, direnişe hâkim olan sınıfsal bakış açısı ve fiili meşru mücadele anlayışı ile, sermayenin saldırılarına karşı tok duruş ve mevcut tablodaki örnek olacak bir direniş pratiğinin sergilemesidir. Maddi kazanım bu pratiği güçlendiren yan bir kazanımdır. Direnişçi işçiler bilinç ve pratikleriyle bunun böyle olduğunu defalarca göstermişlerdir.

Salgının ve krizin faturası altında ezilen, biriktirdiği öfkeyi açığa çıkartacak kanallar arayan işçi sınıfına, kararlı bir mücadele verildiğinde kazanılabileceğini göstermek açısından Sinbo bir örnek oldu. Şimdi yeni Sinbolar yaratarak topyekûn mücadeleyi örgütleme zamanı!

"Sinbo başlangıç, mücadeleye devam"

TOMİS, 29 Aralık günü kazanımla sonuçlanan Sinbo direnişine destek veren devrimci ve ilerici kurumların, işçi ve emekçilerin, Sinbo direnişçilerinin katıldığı bir etkinlik düzenledi. Etkinlik sermaye iktidarının pandemi bahanesiyle işçi sınıfına dayattığı köleliğe karşı mücadele çağrısının yükseldiği canlı bir atmosferde geçti. Sermaye iktidarının işçi sınıfına yönelik artan saldırıları karşısında sınıf dayanışmasının bir kürsüsü oldu.

Etkinlik açılışında TOMİS adına yapılan konuşma pandemi bahanesiyle uygulamaya geçilen ücretsiz izin saldırısına karşı Sinbo'da yakılan direniş ateşinin tüm işçi sınıfı adına verilen bir yanıt olduğunun altı çizildi. Konuşmada 11 direniş okulu ve işçi direnişleri ile dayanışma çabası ile sermayeye karşı birleşik direnişin mevzii olarak görüldüğü, Sinbo direnişinin kararlılığının tüm işçi sınıfına taşınmasının yakıcı olduğu öne çıktı.

Sinbo direnişçileri adına söz alan Dilbent Türker ise "Sermaye iktidarı karşısında işçi sınıfı kazanımlara sadası, direnişimizi tüm işçi sınıfı adına gerçekleştirdik, ücretsiz izin saldırısını Sinbo'da püskürttük, şimdi içerideki mücadelemize direnişimizden aldığımız güçle, yeni kazanımlar için kararlılıkla devam ediyoruz" dedi.

Yeni Dünya İçin Çağrı adına yapılan iki ayrı konuşmada Sinbo direniş selamlandı, sermayenin ve işbirlikçilerinin saldırıları karşısında örgütlenen bir direnişin kazanımla sonuçlanmasının önemli olduğu vurgulandı.

Direnişe destek veren **Damal Dernekler Federasyonu Başkanı** ise yöre derneklerinin gündemlerinin sınırlı olduğunu ve bu nedenle bunun dışına çıkarak işçi sınıfı ile mücadele etmelerinin kendileri için önemli olduğunu söyledi. Ayrıca sermaye politikası olarak hakların birbirine düşmanlaştırıldığı işçi sınıfı için inanç, dil ve kültürel alandaki mücadelenin de önemli olduğunu vurguladı.

İnşaat İşçileri Sendikası adına konuşmayı 3. havaalanı tutsaklarından biri olan bir işçi yaptı. Konuşmada kötü koşullara rağmen direnişin kazanımla sonuçlanmasının önemine değinildi.

Ekmek ve Onur adına yapılan konuşmada "6 işçi kararlılıkla bunu yapabiliyorsa büyük kentler ve bir bütün olarak işçi sınıfı ne yapabilir." denildi.

Esenyurt İşçilerin Birliği Derneği adına yapılan konuşmada nitelik olarak

güçlü bir direniş ortaya konduğuna değinilerek "Biz gücümüzü Netaş'tan, 15-16 Haziran direnişinin deneyiminden ve tarihsel haklılığımızdan aldık. Bu nitel gücü tüm işçi sınıfının görmesini sağlamamız gerekiyor" vurgusu yapıldı.

Market işçileri "Sinbo direnişçileri bizlere ışık oldular. Kendilerini ve TOMİS'i kutluyoruz. Devamı gelecek. Kurtuluş işçilerin kendi eseri olacak" dediler.

İşçinin Sözü Gazetesi konuşmasında "Sinbo direniş önemli bir mücadeledir" denilerek dersler çıkarmak gerektiği belirtildi.

Yeni Demokrasi ve Yeni Demokrat Kadın adına konuşmada direnişin "emekçilerin hakları açısından yol gösterici olacağı" belirtildi, kazanımda kurumların desteğine ve kazanılacağına olan inanca değinildi.

DGB ise "31 gün mücadeleyi büyüten Sinbo işçilerini selamlıyoruz. Ücretsiz izin Saldırısına karşı işçi sınıfına nasıl mücadele edileceğini göstermiş olduk. Direniş herkese açıktı. Tüm sınıf adına Sinbo işçileri direndi. Yeni yıla girerken Sinbo ışık olacak. Sinbo direnişinin kazanımlarını selamlıyoruz" dedi

BDSP adına konuşmada "Sınıfın gerici kuşatma ile sarıldığı bir dönemde Sinbo buz kırıcı oldu. Korku duvarlarını yıktı" vurgusu yapıldı. Direnişin devrimci ve sol güçlere açık bir şekilde örgütlenmesinin önemli olduğu söylendi. Ancak siyasal bir sınıf hareketi yaratarak sınıfsız, sömürsüz bir dünya kurulabileceğinin altı çizildi.

DEV TEKSTİL üyesi bir işçi, Sinbo direnişinin sömürü altında ezilen tüm işçileri olduğu gibi kendi fabrikalarında ki işçileri de etkilediğini söyleyerek, ücretsiz izin saldırısına ve asgari ücrete karşı mücadele çağrısı yapıldı.

Direniş okullarına katılarak sunum yapan **Temel Demirer** ve **Sibel Özbudun**'un ve Sinbo direnişini mecliste gündemleştiren HDP milletvekillerinden **Tülay Hatimoğulları**'nın da etkinliğe gönderdiği mesajlar okundu.

TOMİS adına yapılan kapanış konuşmasında direnişin kazanımla sonuçlanmasını sağlayan temel etkenin devrimci sınıf sendikacılığı bakışı olduğu vurgulandı. Sinbo yönetiminin HDP'li milletvekillerinin Sinbo direnişini milliyetçi ırkçı söylemlerle direnişçileri terörist ilan etmeleri karşısında ortaya konan tok tutumun da bu bakışın yansıması olduğu dile getirildi.

Sinbo etkinliğine gelen mesajlar

TOMİS kazanımla sonuçlanan Sinbo direnişi sonrasında bir etkinlik gerçekleştirildi. Etkinliğe Sinbo direnişini soru önergesi ile Meclis'e taşıyan HDP Adana Milletvekili Tülay Hatimoğulları ve Sinbo'da Direniş Okulu gerçekleştiren Sibel Özbudun ve Temel Demirer mesaj gönderdi.

Etkinliğe gönderilen dayanışma mesajları şu şekilde:

"PATRONLARIN VE İKTİDARLARININ EZBERİNİ BOZDUNUZ"

Değerli dostlar, merhaba.

Yağmur-çamur demeden, soğuk demeden, polis demeden grev çadırını Sinbo'nun önüne diktiniz. Kararlı direnişçiler, mücadelenizin haklılığından kaynaklanan bir cüretle, baskılara, tehditlere, "açlıkla terbiye edilme" şantajına karşın hakkınız olanı talep etmekten bir an olsun geri durmadınız.

"Hakkınız olanı"; yani:

- İnsanca yaşama olanağı verecek bir ücretle, insanca koşullarda çalışma hakkı;

- Haklarınızı savunabilmek için örgütlenme/sendikalaşma hakkı;

- Patronların elinde bir şantaj aracına dönüşen "ücretsiz izin" tehdidine son verilmesi;

- Ödenmemiş ücretlerinizin derhal ödenmesi...

İşçilerden aşırı sömürüye boynunu gönüllüce uzatan uysal kurbanlıklar olmalarından başka bir şey beklemeyen patronların ve iktidarlarının ezberini bozdunuz. Sonunda diz çöktürdünüz. Hep haykırdığınız gibi, TOMİS Sinbo'ya girdi!

Bir "okul"a çevirdiğiniz direnişinizden

herkesin öğreneceği çok şey var.

Sömürüye karşı, insanca bir yaşam talebiyle direnmenin "suç" olmadığı, örneğin.

Haklılığına olan inancı bir an olsun sarsılmadan direnmede ısrar edenlerin eninde sonunda kazanacağı, örneğin.

Ve işçi sınıfının "kriz var" diye, "pandemi var" diye, "hepimiz aynı gemideyiz" diye her gün biraz daha fazlası gasp edilen haklarını ancak ve ancak birlikte mücadeleyle savunabileceği, insanca çalışma ve yaşama koşullarına kavuşmanın yolunun direnişlerden, grevlerden, özetle sınıf mücadelesinden geçtiği, örneğin...

"Direniş Okulu"nuza omuz vermek, sizlerden öğrenmek bizim için bir onurdur.

Bugünün küçük kazanımlarının yarının eşit ve özgür dünyasına açılan yolları döşediğinin bilincindeyiz.

TOMİS'in, direnen işçilerin, işçi sınıfının yolu açık olsun.

Yaşasın işçi sınıfının ekmek ve onur

mücadelesi!

SİBEL ÖZBUDUN - TEMEL DEMİRER

***

"BU TOPRAKLARDAKİ İŞÇİ DİRENİŞİ GELENEĞİNİ BUGÜN SİZLER SÜRDÜRÜYORSUNUZ"

Değerli arkadaşlar,

Çalışmalarım dolayısıyla siz Sinbo işçilerinin buluşmasında aranızda olmadığım için üzüntülerimi paylaşmak istiyorum. Hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Her geçen gün artarak devam eden emeğe yönelik saldırılara ve hak gasplarına karşı mücadelenin en güçlü aracının birlikte örgütlenmeden geçtiğini, Sinbo direnişinizde ve 31 günün ardından kazanımla sonuçlanan mücadelenizle sizler bir kez daha gösterdiniz.

Bu topraklardaki işçi direnişi geleceğini bugün sizler sürdürüyorsunuz. 1963 yılında Kavel işçilerinin muazzam direnişi ile dönüm noktasını yaşarken,

Kavel Direnişi, işçi sınıfı mücadelesinin önünü açan, işçilerin grev hakkının Toplu İş sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu ile yasalara geçmesiyle son bulmuştu. 50 yıl önce 15-16 Haziran'da işçi sınıfı örgütlülüğüne sahip çıktı, adaletsizliğe ve hukuksuzluğa karşı mücadele etti. Sendikal örgütlenme ve grev hakkının kısıtlanmak istenmesine karşı çıkan işçilerin büyük isyanı bugün hala bizlere ışık tutuyor. 2006 yılında Novamed'de çalışan kadın işçiler 448 gün süren direnişlerinin ardından, mücadelelerini kazandılar. Tıpkı Flormar işçileri gibi, tıpkı siz Sinbo işçileri gibi... Biz biliyoruz ki aradan 50 yıl geçse de 15-16 Haziran aynı zamanda bugündür. Bugün de işçi sınıfının önünde aşılması gereken devasa sorunlar var ve bu saldırıları durduracak tek güç örgütlü mücadeledir.

Değerli yoldaşlar,

Tek adam rejiminin tüm muhalefeti baskı altına almaya çalıştığı, hak ve hukuken ayaklar altında alındığı, işçi sağlığı ve iş güvenliğinin yok sayıldığı, iş cinayetlerinin pervasızca tırmandığı, pandemi koşullarında işçilerin hayatının değil sermaye çarklarının dönmesinin önemsendiği, kıdem tazminatına göz dikildiği ve asgari ücretin sefalet ücreti olarak belirlendiği bugünlerde tek yol mücadele vermek, mücadeleyi yükseltmektir. Biz'lere düşense işçi sınıfının direniş ruhunu var gücümüzle desteklemektir. Direniş ruhumuz dün olduğu gibi bugün de devam ediyor ve edecektir.

Birleşe birleşe kazanacağız!

En içten devrimci duygularıyla,
**HDP ADANA MİLLETVEKİLİ
TÜLAY HATİMOĞULLARI**

Ravago'da toplu sözleşme süreci başlıyor

talep ediyorlar.

3 bin lira net ücret ortalamasının olduğu fabrikada, işçiler ücretlerine sosyal hakların giydirilmesi ile birlikte 4200 lira civarında maaş alıyorlar. Geçtiğimiz dönem imzalanan toplu sözleşme ile 1200 lira brüt zam alan işçiler bu dönem toplu sözleşmesinde ücret maddesini en önemli madde olarak görüyorlar.

Yeni yılla birlikte başlayacak olan toplu sözleşme sürecinde işçilerin

önemsediği diğer maddelerden biri de gece çalışması maddesi oluyor. Normalde gece çalışmalarında işçiler ücretlerinin yüzde biri kadar gece zammı alıyor. Bu sözleşme ile birlikte işçiler ücretin yüzde 10'u oranında gece zammı almak istiyorlar.

Hafta sonu mesai çalışmasının %150, hafta içi mesai çalışmasının %100, hafta tatili yapılmadan hafta içi mesai çalışması yapılması durumunda ise işçilerin me-

sai ücretlerini %200 zam aldığı Ravago fabrikalarında belirleyici olan işyeri, işçi sayısından dolayı İzmir fabrikası oluyor. Gebze fabrikasında ise daha sınırlı işçi çalışıyor. Gebze fabrikasının taşınması tartışmalarından dolayı işçiler, fabrikanın taşınması veya bölüm kapatılması nedeni ile işten çıkarmalarda işçilere kıdem ve ihbar tazminatlarına ek olarak 10 brüt maaş talebi de toplu sözleşme taslağında yer alıyor.

Sendika ile Ravago yönetimi arasında toplu sözleşme görüşmelerinin ilkinin 18 Ocak'ta başlaması bekleniyor.

Petro-kimya sektöründe faaliyet göstererek çeşitli plastik hammaddelerin üretimini yapan ve Türkiye'nin en karlı işletmelerinden olan Ravago'nun İzmir ve Gebze'de bulunan iki fabrikasında 2021 ve 2022 yıllarını kapsayacak olan toplu sözleşme görüşmeleri başlıyor.

Petrol İş Sendikası'nın örgütlü olduğu işyerinde işçiler için toplu sözleşme taslağı hazırlandı. Hazırlanan toplu sözleşme taslağına göre; işçiler maaşlarına %42 seyyanen zam isteniyor. Sosyal haklarda bayram ödeneklerinin artırılması ve erzak yardımının güçlendirilmesini

Direnişler işçi sınıfına yol gösteriyor!

Pandemi ve ağırlaşan ekonomik kriz nedeniyle işçi ve emekçiler açlık, yoksulluk, işsizlik ve ölüm girdabında yaşam kavgası vermektedir. Kapitalistlerin vurucu gücü olan AKP-MHP iktidarı, esnek ve güvencesiz çalışmayı yaygınlaştırarak kapitalistlere sömürü cenneti yaratırken, işçi ve emekçilere ise adeta cehennem azabı yaşatmaktadır. Pandemide toplum sağlığını yok sayan sermaye iktidarı, "salgın önleyici tedbirler" adı altında sermayenin ihtiyaçlarını ön plana alarak saldırı paketlerini tek tek hayata geçirmiştir. Gelinen yerde ucuz, hatta sermaye iktidarının verdiği teşviklerle birlikte bedava işçi çalıştıran kapitalistler, düşük işçi maliyetiyle karlarını artırmaktadırlar.

Sermaye iktidarının, bu kadar pervasızca saldırmalarının en önemli nedenlerinden biri ise işçi sınıfının örgütsüz ve dağınık tablosudur. Servet ve sefalet arasındaki uçurumun büyüdüğü günümüzde, işçilerin büyük çoğunluğu saldırıları sessizlikle karşılamaktadır. Ayrıca AKP-MHP iktidarının kutuplaştırma siyaseti yüzünden, işçilerin birbirine karşı önyargıları da büyümüştür.

Tablonun geneli böyle olsa da günümüz koşullarında kimi işçi bölükleri, sermayenin saldırılarına boyun eğmeyerek, gasp edilen haklarını almak için mücadeleye atılıyor, sendika haklarına sahip çıkarak ölü sessizliğini yarmak için ses-

lerini yükseltiyorlar. Var olan direnişler, birbirinden bağımsız ve lokal düzeyde de olsa yaşadığı cendereden çıkış yolu arayan işçi sınıfına umut olmakta, ışık sağlamaktadır.

Baskı ve yasaklara rağmen, ısrarla ve inatla mücadele eden maden işçileri sermaye iktidarının korkulu rüyası olurken, işçi sınıfına da örnek olmuşlardır. Birleşik Metal-İş üyesi işçiler, Çorum Ekmekçiöğlü, Gebze Baldur fabrikalarında sendikal haklarına sahip çıkarak direniş ve grev ateşini harlamaktadırlar. PTT'de çalışan PTT Kargo Sen ve PTT Sen üyesi işçiler İzmir, İstanbul ve Bursa'da işten çıkarıldılar. İzmir'de ve İstanbul'da direniş başlatan PTT taşeron işçileri, güvencesiz çalışan işçilerin sesi olmuşlardır. Bimeks işçileri, Atlas Global işçileri ve Migros depo işçileri de gasp edilen hakları için

mücadelelerini sürdürmektedirler.

ÖRNEK BİR DİRENİŞ: SINBO

Geçtiğimiz günlerde kazanımla biten Sinbo direnişi ise yarattığı etki ve mücadele çizgisiyle var olan direnişlerden ayrılmaktadır. Sendikalaştıkları için ücretsiz izin saldırısıyla karşılaşan Tüm Otomotiv Metal İşçileri Sendikası (TOMİS) üyesi işçiler, yaklaşık bir ay sürdürdükleri fabrika önu direnişlerini geçtiğimiz günlerde sonuçlandırmış ve gasp edilen haklarını alarak işe geri dönmüşlerdi. Sinbo işçileri, kazanımlarını tüm işçi sınıfına armağan ederek, "Sinbo'da kazandık, sırada topyekûn mücadele var!", "Bu daha başlangıç mücadeleye devam!" diyerek mücadele kararlılıklarını ortaya koymuşlardı.

Sinbo direnişini diğer direnişlerden

ayırarak özelliklerin gerisinde, devrimci sınıf sendikacılığı anlayışı yer almaktadır. Sınıfa karşı sınıf bakışıyla, lokal düzeyde olan bir direnişin tüm işçi sınıfına mal edilebilmesi ve kendi taleplerini sınıfın talepleri olarak yansıtılması, devrimci sınıf sendikacılığı anlayışının ürünüdür. Bir direnişin, sınıfın genel çıkarlarını esas alan bir anlayışla birleştiğinde, etkisi ve gücünün ne boyutlara ulaştığını Sinbo direnişi vesilesiyle herkes tekrar görmüştür. Direniş boyunca direniş çadırını mücadelede okuluna çeviren, toplumda yaşanan siyasal sorunlara kayıtsız kalmayan, var olan direnişlerle dayanışma içerisinde olan Sinbo işçilerinin mücadelesi işçi sınıfına örnek olmuştur.

DİRENİŞLERİN YOLUNDA İLERİ!

İşçi sınıfı içinde bulunduğu çok yönlü kuşatmayı parçalamak için var olan direnişlerin yolundan ilerlemelidir. Ağır çalışma koşullarına, düşük ücretlere, hak gasplarına karşı mücadeleyi büyütmeli, fabrikalarda, işyerlerinde, maden ocaklarında direniş ateşini çoğaltmalıdır.

Hakları için harekete geçen işçilerin bilinç ve örgütlenme düzeyi artacak, burjuva önyargılardan kurtulacak, adım adım sınıf kimliğini oluşturacaktır. Böylelikle birleşik, kitlesel ve militan mücadelelerin fitili ateşlenecektir. Yeter ki silkinip mücadele için adım atılsın.

BALDUR'DA GREV DEVAM EDİYOR

Baldur Süspansiyon'da grev devam ederken, fabrika yönetiminin yasa-kural tanımaz saldırıları da sürüyor.

Baldur yönetiminin son olarak 5 işçinin daha işine son vermesiyle birlikte, grev boyunca toplam 10 işçi işten atılmış oldu.

Patron saldırılarına rağmen Baldur işçileri kararlılıkla grevlerini sürdürüyorlar. Öte yandan, çeşitli sendikalara ve Birleşik Metal-İş Sendikası'na üye işçiler grev çadırını ziyaret ettiler.

Tek Gıda İş Sendikası Gebze Şubesi, İSİG Meclisi, Enerji Sen, Devrimci Turizm İş Marmara bölge şubesi ve İnşaat İş Sendikası yönetici, başkan ve üyeleri Baldur işçilerinin grevini ziyaret etti.

Ayrıca Sarkuysan Emaye işçileri de fabrikada yaptıkları eylem ile Baldur işçilerinin grevine destek oldular.

İŞÇİLER YENİ YILA DİRENİŞLERLE GİRDİ

Birleşik Metal-İş Sendikası ise süren grev ve direnişlere ilişkin şu paylaşımı yaptı:

"#2020biterken mücadelemiz ve umutlarımız 2021 yılında devam edecek! Salgın yılını Çorum #Ekmekçiöğlü işçileri direniş, Gebze'de #Baldur işçileri #GREV'le karşıladı. İşçi sınıfının haklılığından aldığımız güçle 2021'i karşılıyoruz."

Baldur grevini ziyaret eden Petrol-İş Sendikası yöneticilerinden Şivan Kırmızıççek'de dayanışma mesajı paylaştı:

"Yılın son gününde #Baldur işçileri ile birlikteyiz. Grev'in 7. gününde azim ve kararlılık devam ediyor. 2021 yılının zafer yılı olması dileklerimiz ile, Yaşasın dayanışma!"

EKMEKÇİÖĞLÜ İŞÇİLERİ YENİ YILA DİRENİŞLE GİRDİLER

Çorum'daki Ekmekçiöğülleri metal fabrikasında çalışan ve Birleşik Metal-İş Sendikası'nda örgütlendikten sonra işten çıkarılan işçilerin işe geri dönme talebiyle başlattıkları direniş devam ediyor.

Fabrika önündeki direnişi geçtiğimiz günlerde TÜMKÖY-SEN ve Atatürkçü Düşünce Derneği Çorum Şubesi ziyaret etti.

Birleşik Metal-İş Sendikası sosyal medya sayfasından işçilerin yeni yıla direnişle girdiğini şu ifadelerle paylaştı:

"Ülkenin dört bir yanında hakları için mücadele eden yüzlerce emekçi, yeni

yılı direnişte karşılıyor. Çorum #Ekmekçiöğülleri işçileri, #İnsancaYaşamakçin başlattıkları #Direniş 23. Gününde; Yeni yıla #DİRENİŞ'le giriyorlar.

#sendikahaktır ENGELLENEMEZ!"

PTT İŞÇİLERİNİN DİRENİŞİ DEVAM EDİYOR

PTT'de taşeronda çalışan ve sendikalaştıkları için ücretsiz izin ve işten atma saldırısı ile karşılaşan işçilerin direnişi sürüyor.

İzmir ve İstanbul PTT Baş Müdürlükleri önünde direnişlerini sürdüren işçiler dayanışma mesajları yayınladılar. "PTT direnişçileri olarak yeni yıl mesajlarımız var | Güzel günler bizim olacak, zafer direnen emekçinin olacak" diyen işçiler "Buradan bütün direnişlerdeki işçi kardeşlerimizi selamlıyoruz. Direne direne kazanacağız!" diye vurguladı.

Sefalet ücretini reddedelim

Milyonlarca işçi ve emekçiyi doğru-
dan ilgilendiren asgari ücret görüşmeleri
28 Aralık'ta yapılan son toplantıyla bitir-
ildi ve beklenen sonuç açıklandı. Top-
lantı sonucunda AGİ dahil, net 2 bin 825
TL olan asgari ücretle beraber işçi sınıfı
2021 yılında da sefaletle mahkûm edildi.

Sendikaların açıkladığı rakamlara
göre ücretli çalışanların 9,7 milyonu, yani
yaklaşık %50'si asgari ücret ve %20 faz-
lasını almaktadır. Tüm yıl boyunca sosyal
yardımlara ve genel olarak emekçilerin
ücretlerine yapılacak olan zamları asgari
ücrete yapılan zam belirlenmektedir. Bu
yüzden tüm işçi sınıfını dolaylı ve dolay-
sız ilgilendiren asgari ücret görüşmeleri,
Türkiye'de yapılan en büyük toplu sözleş-
medir. Ayrıca, işçi sınıfına dönük ücretsiz
izin ve kısa çalışma ödeneği gibi saldırı-
ların yanı sıra, temel ihtiyaçlara yapılan
zamlar ve ağır pandemi koşulları bu se-
neki asgari ücret görüşmelerini daha da
önemli kılmaktaydı. Tüm bu ağır sorunlar
karşısında işçi sınıfının örgütsüz ve dağı-
lık tablosu, görüşmelerdeki tarafların
süreci sefalet zammı ile bitirmesindeki
en büyük etkeni oldu.

ŞER ÜÇLÜSÜNDEN BEKLENEN AÇIKLAMALAR

Tam bir orta oyunu olarak süren top-
lantıların sonunda sermaye devleti adına
masada oturan Çalışma Bakanı Zehra
Zümrüt Selçuk, işçi ve emekçilere reva
gördükleri sefalet zammını şu sözlerle
duyurdu:

*"Asgari ücret çalışması 15 kişilik bir
komisyonla yapılmakta. İşçi ve işveren
tarafının teklifleri değerlendiriliyor. İş-
çilerimizi ve işverenlerimizi koruyarak
çalışma barışını güçlendirmeyi temel
önceliğimiz olarak görmekteyiz. Asgari
ücret tespit komisyonu 2021 yılı ücretini
karara bağladı. 2021 için net 2825 lira 90
kuruş oldu. Asgari ücret geçen yıla göre
500 lira artmıştır, yüzde 21,56 oranında
yükselmiştir."*

Bakan Selçuk'un da açıklamalarından
anlaşılabileceği gibi, geçmişte ücretten ayrı
alınan ve işçi ve emekçilerin hakkı olan
AGİ asgari ücrete giydirilmiş durumda.
Bununla beraber işsizlik fonundan kar-
şılan ve sermayedarlara verilen 75 TL
desteğin devam ettirileceğini de duyuran
Bakan Selçuk, pişkinlikte sınır tanımayar-
ak TÜİK'in açıkladığı çakma enflasyon

rakamlarının üstünde bir zam yapıldığını
ve işçilere refah kazandırdıklarını iddia
etti.

Sermaye adına masaya oturan TİSK
kodamanlarından Özgür Burak Akkol ise,
verilen sefalet zammından memnun ol-
duğunu belirtti. O da Bakan Selçuk gibi
yapılan zammın işçilere "refah" getirdiği
yalanını diline doladı. Komisyonun en
dengeli asgari ücreti belirlemek için haf-
talardır çalıştığını iddia eden Akkol; enf-
lasyon, işsizlik, kayıt dışı ile mücadele, iş
gücü maliyetleri, ülkeye yeni yatırım çek-
me gibi birden çok kriterin hesaba katıl-
dığını ifade ederek, asgari ücret belirle-
nirken sermayedarların çıkarlarının esas
alındığını da itiraf etmiş oldu.

Sürecin başından itibaren bir rakam
dahi açıklamaktan çekinerek "önce on-
lar tekliflerini söylesinler" diyen Türk İş
bürokratları ise, son toplantıdan önce
"3 bin TL'den aşağısına imza atmaz" di-
yerek görüntüyü kurtarmaya çalıştı.
Toplantı sonunda ise açıklanan rakamı
onaylamadığını söyleyerek sözde tepki
gösterdiler. İşçi ve emekçilere dayatılan
sefalet zammında hiçbir rolleri yokmuş
gibi topu sermayeye ve AKP-MHP ikti-
darına atmaya çalıştılar. Çünkü, üçlü şer
odağının bir parçası olan sendika ağaları
pandemi ve krizin yarattığı ağır sonuçla-

rından dolayı öfkesi büyüyen işçi sınıfı-
nın hedefi olmaktan çekinmektedir. Bu
durumu Türk İş Genel Eğitim Sekreteri
Nazmi İrgat şu sözlerle itiraf etmektedir:

*"İşçi kesimi olarak kendi ve ailele-
ri için çaba gösterdik. İşçi kesimi olarak
beklentileri karşılamaktan uzak, alınan
karara katılmıyoruz. Bugünün geçim
şartları düşünülmeden oran tespit edil-
miştir. Görüşümüzü 4 Aralık'tan bu yana
kamuoynaya açıkladık. Temel alınması
gerekten ilkeleri paylaştık. İşveren kesimi
tarafından karşılık görmediğini anlıyo-
ruz. İşçilerin beklentilerini karşılamaktan
uzaktır. Asgari ücret alan milyonlarca
çalışan ve ailesi yine mağdur edilmiştir."*

İşin içinden sıyrılmamanın derdinde olan
bürokratların bu sözleri, sürecin başın-
dan beri kendilerini sermaye ve onun dem-
ir yumruğu AKP-MHP iktidarına teslim
ettiğini de göstermektedir.

Geçen yıldan beri Türk İş bürokratları
asgari ücretin belirlenme sürecinde, söy-
lemde farklı da olsa son tahlilde kendi-
sinden hiçbir farkı bulunmayan diğer işçi
konfederasyonlarıyla ortak açıklamalar
yapmayı tercih ediyor.

Sendika binalarında yapılan ve "ortak
temenninin" ötesine geçmeyen bu açık-
lamalar ile "işçi sınıfını düşünüyoruz"
imajı yaratmaya çalışıyorlar. Bu sene de

gerek bu imajı yaratmak gerekse öfkeyi
dindirmek ve beklentiye düşürmek için
ellerinden geleni yaptılar.

DİSK ise bunun dışında, sonucu de-
ğiştirmeyeceğini bildiği ama "bizden de
bu kadar" dedirten kimi sokak ve işyerle-
ri eylemleri gerçekleştirdi.

SEFALET ÜCRETİ REDDEDİLMELİDİR

Şer üçlüsü bir aylık "yoğun" geçen
toplantıların ardından görevini tamam-
ladı. Açlık ve yoksulluk sınırının ortada
olduğu Türkiye'de 2021 asgari ücretini
bir kez daha sermayenin isteği doğrultu-
sunda sefalet ücretine bağladı.

Ancak hiçbir şey için geç değildir. İşçi
sınıfı çalışma ve yaşam koşullarını de-
ğiştirmek, insanca yaşamak ve çalışmak
istiyorsa ilk olarak verilen bu sefalet zam-
mını reddetmeli ve "insanca yaşamaya
yeten vergiden muaf asgari ücret" için
mücadeleyi yükseltmelidir. Bunun için
ilk önce sendikal bürokrasiden bağımsız
olarak, fabrikalarda taban örgütlerini ve
komitelerini kurmalıdır. İşçi sınıfı bunu
başardığı ve sınıfa karşı sınıf perspektifi
ile mücadeleyi yükselttiği oranda, koda-
manların ve onun hizmetinde olanların
masa başında aldığı kararları parçalayıp
atabilir.

Artan açlık ve yoksulluk kapitalizmin eseridir

Açlık ve yoksulluğa karşı mücadele konusunda kılını kıpırdatmayan Türk-İş, Aralık ayı açlık ve yoksulluk sınırına dair rakamlar açıkladı. Türk-İş'in verilerine göre, açlık sınırı yaklaşık 2590, yoksulluk sınırı ise yaklaşık 8437 TL'ye çıkmış. Tabii ki bu rakamlar ışığında açlık ve yoksulluğun daha da toplumsallaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Türkiye de 17 milyon açlık sınırının altında, 63 milyon kişi ise yoksulluk sınırının altında kalan gelirlerle yaşam savaşı veriyor. Geniş emekçi kitlelerin sefaleti özellikle son 18 yılda daha da katmerli hale geldi.

AKP SEFALETİ BÜYÜTÜYOR

AKP iktidarı uzun yıllardır geniş emekçi kitleleri önce muhtaç hale getirip, ardından da sadaka dağıtma stratejisini sürdürüyor. Bu stratejinin temel amacı geniş kitleler içinde şükürcü anlayışı büyütme, kitlelerin açlık ve yoksulluk çarkına rıza göstermelerini sağlamaktır.

Yalan merkezi olan TÜİK'in rakamları bile yoksulluğu, sefaleti ve açlığı perdeleyemiyor. TÜİK'in "2019 Gelir Dağılımı ve Yaşam Koşulları" verilerine göre, ciddi maddi yoksunluk, yani açlıkla karşı karşıya olanların oranı yüzde 26,3'e çıkmış. Yani 22 milyon kişi açlık sınırının altında bir hayatın yükünü omzunda taşıyor.

AKP iktidarının 18 yıllık icraatı döneminde yetersiz beslenme nedeniyle çocuk ölümleri arttı. Açlık sınırı altında yaşayan insan sayısı ayyuka çıktı. Yoksulluk altında yaşam, emekçi kitlelerin ana omurgasının sorunu haline geldi.

AÇLIĞIN VE YOKSULLUĞUN KAYNAĞI KAPİTALİZM, İNSANLIĞI FELAKETE SÜRÜKLÜYOR

Yaklaşık yedi milyar insanın yaşadığı dünyada ise her yüz kişiden yirmisi yatağa aç giriyor. Her yüz kişiden yetmiş beşi yoksulluk sınırı altında yaşıyor. Yani kapitalizm açlık ve yoksulluğu büyüttükçe büyütüyor.

Bir yandan milyarlarca insan açlığın pençesindeyken, öte yandan dünyanın küçük bir azınlığını oluşturan kapitalistler sefahat içinde bir yaşam sürdürüyorlar. Sekiz asalak kan emici kapitalistin geliri dünya nüfusunun yarısına ulaşıyor. Dünyanın yüzde 1'ini oluşturan kapitalistler, dünyanın yüzde 99'unu oluşturan yoksulların gelirleri kadar servete sahipler.

Bu büyümenin arkasında emek hırsızlığı var. Bu büyümenin arkasında iş cinayetleri nedeniyle çalınan hayatlar var. Dünyadaki emperyalistlerin serveti artarken, işçi sınıfının ve emekçilerin pa-

yına açlık, yoksulluk ve sefalet düşüyor. Milyarlarca insan aşırı çalışma ve savaş nedeniyle ölümün pençesinde can çekiyor.

Ekonomik-sosyal yıkımın, açlığın ve sefaletin milyarlarca insanın ortak sorunu olmasının kaynağı kapitalizmdir. Kapitalist üretim tarzı tabiatı gereği sömürü, eşitsizlik, yoksulluk, adaletsizlik ve savaş üretir. Zira kapitalist sistemin tek derdi vardır; kapitalistlerin karlarını maksimize etmek. Bu amacın gerçekleşmesi ise dolaşmaz olarak düşük ücretler, güvencesiz çalışma ve işsizlik sorunlarını doğurmaktadır.

Kapitalistler eşitsizlik üzerine kurulu düzenlerini her daim tahkim etmekte, milyarlarca insanın açlığı pahasına servetlerini artırmayı varlık nedeni olarak görmektedir. Çünkü kapitalizm insanlığa yabancıdır. İnsanın yaşaması, yeterli beslenmesi için çaba göstermek kapitalizmin doğasına aykırıdır. Kapitalizm ve kapitalistler için her şey paradır. Daha fazla

kar ve para için milyarlarca insanın açlığa mahkûm edilmesi bu düzende olağandır.

Öte yandan kapitalistler, yoksulluk ve açlığın nedenlerini emekçilerin tembelliğine, kimi zaman hızlı nüfus artışına ya da iklimsel süreçlere dayandırıyorlar. Oysa yoksulluk ve açlık insanların tembel olması, hızlı nüfus artışı ya da verimsiz topraklar nedeniyle değil, burjuva sınıf egemenliğine dayalı özel mülkiyet düzeninden kaynaklanmaktadır. Bu düzende bolluk arttıkça, yani daha fazla gıda maddesi üretildikçe açlık çeken insanların sayısı da çoğalmaktadır.

Sosyalizm ise, kapitalist sistemin bu dengesizliğine son verecek olan sistemin adıdır. Çünkü sosyalizm, emek sömürüsüne son verir. Sosyalist sistemde üretim kâr için değil, işçi ve emekçilerin gereksinimleri için planlanır. Sosyalizm, üretim araçlarını bir avuç kapitalist sermaye sahibinin özel mülkiyeti olmaktan çıkarır, tüm toplumun ortak mülkiyeti haline getirir.

Kamu emekçileri ihraçları protesto etti

edildi. "Sizin gibi düşünmeyen herkesi düşman olarak görüyorsunuz, toplumu bir birine düşmanlaştırıyorsunuz" denilen açıklamada, kadın düşmanı politikalar üzerinde duruldu.

"12 EYLÜL DİKTA REJİMİNİ ARATMIYORSUNUZ"

Açıklamanın devamında asgari ücrette yapılan sefalet zammına da değinilerek "Hükümet ve işveren oturup 10 milyona yakın çalışana yoksulluk sınırına

terk ettiniz" denildi. Pandemiye ve sonuçlarına değinilen açıklamada "kitle imha silahlarının yayılmasını ve finansmanı önleme yasası" adı altında gündeme getirilen yasa tasarısına dikkat çekildi. Yasa tasarısının; ilerici, demokrat, devrimci derneklerin kapatılmasının önünü açarak anti-demokratik uygulamalar ile derneklere kayyım atanmasına yarayacağı ifade edildi ve "12 Eylül dikta rejimini aratmayacak uygulamalara imza atıyorsunuz" diye eklendi.

Açıklama şu ifadelerle son buldu:

"15 Temmuz darbe girişimini fırsata çevirip binlerce kamu emekçisini ihraç ettiniz, açlığa sefalete ittiniz. İntiharlara sebep oldunuz. Biz KESK olarak 153 haftadır KHK ve OHAL uygulamalarınıza karşı sokaklarda, alanlarda mücadele etmeye, 'İşimizi geri alacağız' demeye devam ediyoruz. İhraçlara karşı oluşturulan sözde OHAL komisyonu derhal lavşedilmelidir. Bizler işimizi geri alana kadar sokaklarda olmaya devam edeceğiz."

Açıklamanın ardından eylem alkış ve sloganlarla bitirildi.

KIZIL BAYRAK / İZMİR

KESK İzmir Şubeler Platformu KHK ile ihraçlara karşı 153. hafta eylemini "Adalet istiyoruz" şiarıyla gerçekleştirdi.

Karşıyaka İş Bankası önünde saat 18.00'de başlayan oturma eylemine, kadın cinayetlerini protesto eden kadınlar da katıldı. Basın açıklamasından önce, İstanbul'da polis tarafından darp edilen HDP Milletvekili Musa Piroğlu söz aldı. Sonrasında kadın platformları adına da bir konuşma yapılarak basın açıklamasına geçildi.

153 haftadır sokaklarda oldukları belirtilerek başlayan açıklamada, "ötekileştirici, dışlayıcı ve intikamcı politikaların ülkeyi yangın yerine çevirdiği" ifade

layan her harekete katılmalıdır. Ama aynı zamanda, ilk gelişme çağındaki işçi birliklerini reformist eğilimlerden korumak ve birer yığınsal savaşkan organa dönüştürmek için, bu meslekî birliklerdeki ataerkil önyargılara ve burjuvazinin etkilerine karşı etkin mücadele yürütmek zorundadır. Tarımda çalışan kadın ve erkek bütün ırgatları, zanaatçı kalfa ve çırakları, onların günlük hayatı çıkarları temelinde teşkilatlamak için yoğun çaba harcamak durumundadır.

VI. ANTI-EMPERYALİST TEK CEPHE

Batı'da geçiş dönemi şartlarında teşkilatlı güç birikimiyle ilgili olarak işçi tek cephesi sloganı yükseltilmişken, sömürge Doğu'da bugün anti-emperyalist tek cephe sloganını yükseltmek gerekir. Bunun gerekçesi ise, dünya emperyalizmiyle uzun ve ağır mücadele perspektifinin, bütün devrimci unsurları seferber etmeyi gerektiriyor olmasıdır. Yerli egemen sınıfların yabancı sermayeyle halk yığınlarının temel çıkarlarına ters düşen uzlaşmalara yatkın olduğunu da dikkate alırsak, söz konusu seferberliğin gerçekten zorunlu olduğu çok daha kolay anlaşılır. İşçi tek cephesi sloganı Batı'da sosyal demokratların proletaryanın çıkarlarına ihanetini açığa çıkarmakta ne kadar etkin oldu ve oluyorsa, anti-emperyalist tek cephe sloganı da, şu ya da bu burjuva milliyetçi grubun ikircimli ve sallantılı tutumunu açığa vurmakta o kadar etkin olacaktır. Bu slogan aynı zamanda, emekçi yığınları yalnız emperyalizme karşı değil, her çeşit feodal önyargılara karşı da mücadelenin ön saflarına getiren devrimci iradelerinin gelişmesine ve sınıf bilinçlerinin bilenmesine yardımcı olacaktır.

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde işçi hareketi her şeyden önce ortak anti-emperyalist cephe içinde bağımsız bir devrimci etmen durumuna gelmek zorundadır. Bu bağımsız öneminin kabul edilmesi ve tam bağımsız konumunu koruması durumundadır ki, burjuva demokrasisiyle geçici uzlaşmalar makul ve gerekli olabilir. Proletarya aynı zamanda bağımsız demokratik cumhuriyet, bütün feodal hak ve imtiyazların kaldırılması, kadınlar üzerindeki eşitsizliğe son verilmesi gibi kısmî talepleri de destekliyor ve yükseltiyor. Bugünkü güçler dengesi proletaryanın kendi Sovyet programını gerçekleştirmeyi günün görevi haline getirmesine elvermiyor. Proletarya ayrıca köylü ve yarı-köylü yığınların işçi hareketiyle siyasî açıdan kaynaşmasına yardım eden sloganlar da yükseltiyor. Uluslararası proletarya ve Sovyet cumhuriyetleriyle birliğin gerekliliğini geniş emekçi yığınlara anlatmak, anti-emperyalist tek cephenin en önemli taktik görevlerin-

den biridir. Sömürgelerde devrim, ancak önde gelen ülkelerdeki proletarya devrimiyle birlikte başarılı olabilir ve kazanımlarını savunabilir.

Yarı-sömürge ülkelerde (Çin, İran) ya da devlet bağımsızlığını kazanmak için çalışan ülkelerde, burjuva milliyetçiliğiyle bir ya da birkaç birbirine rakip emperyalist devlet arasında anlaşma tehlikesi, emperyalistlerin kendi arasındaki rekabet yüzünden (Türkiye), sömürgelerdekenden daha büyüktür. Bu tür anlaşmaların her biri yerli egemen sınıflar ile emperyalizm arasında, biçimsel bağımsızlık maskesi altında uyumsuz iktidar paylaşımı demektir ve ülkeyi dünya emperyalizminin hizmetinde bulunan önceki yarı-sömürge tampon devlet durumunda bırakır.

Emperyalizme karşı devrimci kurtuluş savaşına bir nefes alma olanağı sağlamak amacıyla kısmî ve geçici uzlaşmanın makul ve zorunlu olduğunu kabul ederek işçi sınıfı, yerli egemen güçlerin sınıfsal ayrıcalıklarını korumak için iktidarı açıkça ya da üstü örtülü bir şekilde emperyalizmle paylaşma denemelerine karşı kararlılıkla kesin tavır almalıdır. Proleter Sovyet cumhuriyetiyle sıkı birlik talebi, anti-emperyalist tek cephenin bayrağıdır. Bu talebi yükseltmekten başka, ülkedeki en devrimci siyasî ve içtimâî unsurlar arasında tartışmaları azaltmak için siyasî rejimin azami ölçüde demokratikleşmesi uğrunda çok aktif mücadele yürütmek ve emekçilerin sınıfsal çıkarları (demokratik cumhuriyet talebi, tarım reformu, vergi reformu, idarî aygıtın geniş özyönetim esasında düzenlenmesi, iş kanununun çıkartılması, çocuk emeğinin, anneliğin, çocukların korunması vb.) uğrunda savaşabilmesi için emekçi teşkilâtının özgürlüğünü sağlamak gerekir. Bağımsız Türkiye topraklarında bile işçi sınıfı teşkilatlanma özgürlüğünden yararlanamıyor ki, bu durum burjuva milliyetçilerin proletaryaya karşı tutumunu gösteren tipik bir örnektir.

VII. PASİFİK OKYANUSU ÜLKELERİ PROLETARYASININ GÖREVLERİ

Emperyalist devletler arasındaki rekabetin gitgide aralıksız artması da, anti-emperyalist cephenin kurulmasını gerekli kılıyor. Bugün bu rekabet o kadar sertleşti ki, Pasifik Okyanusu'nu kapsayacak yeni dünya savaşı, eğer uluslararası devrim önleyemezse, kaçınılmaz olacak.

Vaşington Konferansı bu tehlikeyi önleme denemesiydi, ama aslında emperyalizmin çelişkilerini daha da sertleştirdi. Çin'de U-Bey-Fu ile Çjan-Tszo-Lin arasındaki son kapışma, Japonya ile İngiliz ve Amerikan kapitalizminin Vaşington'da kendi çıkarlarıyla ilgili bir uyuşmaya varma politikasının başarısızlığının dolaysız

bir sonucudur. Barışı tehdit eden yeni savaş yalnız Japonya, İngiltere ve Amerika'yı değil, aynı zamanda diğer kapitalist devletleri (Fransa, Hollanda vb.) de içine alacak, 1914-1918 savaşından çok daha yıkıcı olacaktır.

Pasifik Okyanusu sömürge ve yarı-sömürge ülkelerinde komünist partilerinin görevi, dışa yönelik propaganda yapmanın yanı sıra, yaklaşan tehlikeyi yığınlara anlatmak, onları millî kurtuluş uğrunda aktif mücadeleye çağırarak ve bütün ezilen ve sömürülen yığınların dayanağı Sovyet Rusya'dan yana tutum almaya davet etmektir.

Amerika, Japonya, İngiltere, Avustralya ve Kanada gibi emperyalist ülkelerde komünist partileri yaklaşan tehlike karşısında yalnız savaşa karşı propaganda ile yetinmemeli, bu ülkelerde işçi hareketinin teşkilâtlılığını bozan ve kapitalistlerin milletler ve ırklar arası çelişkilerden gitgide daha çok yararlanmasını sağlayan bütün etmenlerin ortadan kaldırılması için elden geleni yapmalıdır.

Bu etmenler, göç sorunu ile ucuz renkli derili işgücü sorunudur.

Çin'den ve Hindistan'dan işçi getirilen güney Pasifik bölgelerinde mukavele sistemi, şeker kamışı ve pancarı tarlalarına işgücü temininde, bugün bile temel yöntem olarak kullanılıyor. Bu olgu emperyalist ülkelerde, hatta Amerika'da ve Avustralya'da işçileri göçmen alımına ve renkli derili işgücü kullanımına karşı yasa çıkarılmasını istemeye zorladı. Bu yasaklayıcı yasalar renkli derili ve beyaz işçiler arasında hasımlığı derinleştiriyor ve işçi hareketinin birliğini zayıflatıyor.

Amerika, Kanada ve Avustralya komünist partileri göçü yasaklayıcı yasalara karşı etkin kampanya yürütmeli ve bu ülkelerin proleter yığınlarına, bu gibi yasaların ırk düşmanlığını körükleyerek, eninde sonunda kendilerine zarar verdiğini anlatmalıdır.

Öte yandan, kapitalistler serbestçe ucuz renkli derili işgücü ithali yapabilmek ve böylece beyaz işçilerin ücretlerini düşürebilmek için yasaklayıcı yasalardan vazgeçiyor. Kapitalistlerin bu alanda атаğa geçme çabalarına karşı koymanın tek yolu, göç eden işçilerin beyaz işçi sendikalarına girmesidir. Buna paralel olarak, renkli derili işçilerin ücretlerinin beyaz işçilerin ücretleriyle eşitlenmesi talebi yükseltilmelidir. Komünist partilerinin bu adımı kapitalistlerin niyetini açığa vurma yanı sıra, uluslararası proletaryanın ırkçı önyargıları bulunmadığını renkli derili işçilere açıkça gösterecektir.

Söz konusu adımların atılabilmesi için Pasifik ülkelerinin devrimci proletaryası, Pasifik Okyanusu konferansı düzenleyerek, bu bölgede bütün ırklardan proletaryanın gerçek birliğini sağlamak için

gerekli doğru taktiği ve uygun teşkilatlanma biçimlerini belirlemelidir.

VIII. METROPOL ÜLKE PARTİLERİNİN SÖMÜRGELERDEKİ GÖREVLERİ

Sömürgelerdeki devrimci hareketin dünya proleter devrim davası için taşıdığı önem, başta emperyalist ülkeler komünist partileri olmak üzere, komünist partilerinin sömürgelerdeki çalışmalarını hızla artırmalarını gerektiriyor.

Fransız emperyalizmi Fransa'da ve Avrupa'da proletaryanın devrimci mücadelesini boğmaya yönelik bütün hesaplarını, sömürgelerdeki kölelerini karışdevrimci yedek güç olarak kullanmaya dayandırıyor.

İngiliz ve Amerikan emperyalizmi sömürgelerdeki sömürüyle elde edilen aşırı kârdan pay vaadiyle işçi aristokrasisini kendinden yana çekerek işçi hareketini bölmeye devam ediyor.

Sömürge sahibi her ülkenin komünist partisi, ilgili sömürgelerdeki işçi ve devrimci hareketlere düzenli ideolojik ve maddî yardım işlerini düzenleme görevini üzerine almalıdır. Sömürgelerde çok iyi maaşlı kimi işçi kesimlerinin sahte sosyalist, aslında sömürgeci fikirlerine karşı kararlı ve ısrarlı mücadele yürütmek gerekir. Sömürgelerdeki komünist Avrupalı işçiler, (yerli işçi ücretlerinin Avrupalı işçilerin ücretleriyle aynı düzeye çıkarma gibi) somut iktisadî taleplerle, iş güvenliği, sigorta vb. taleplerle yerli proleterlerin güvenini kazanarak, onları kendi etrafında teşkilatlamaya çalışmalıdır. Sömürgelerde Avrupalıların ayrı komünist teşkilatlar kurması (Mısır, Cezayir), üstü örtülü sömürgecilik biçimidir ve emperyalistlerin çıkarlarına hizmet etmektedir. Milliyet esasına dayalı komünist partisi kurmak, proletarya enternasyonalizminin ilkelerine ters düşmektedir. Komünist Enternasyonal partilerinin her biri, emperyalizmin geri kalmış ülkelerdeki egemenliğine karşı mücadelenin önemini geniş emekçi yığınlarına sürekli izah etmelidir. Emperyalist ülkelerde çalışan komünist partileri, bu amaçla, kendi MK üyelerinden bir heyet seçmelidir. Komünist Enternasyonal'ın Doğu komünist partilerine yardımı burada her şeyden önce yerli dilde gazete ve dergi dâhil, basın işleriyle ilgili olmalıdır. Özellikle sömürgelerdeki Avrupalıların işçi teşkilatları ve işgal birlikleri arasındaki çalışmalara büyük önem verilmelidir. Büyük devletlerdeki komünist partileri emperyalist hükümetlerinin, uzlaşmacı ve burjuva partilerinin vahşi sömürgecilik politikasının içyüzünü açığa çıkarmakta tek fırsat kaçırmamalıdır.

(Erden Akbulut – Mete Tunçay, *TKP'nin Kuruluşu 1919-1925, Yordam Kitap, Ekim 2020, s.665-71*)

Filippo Turati'ye mektup

Friedrich Engels

Sevgili Turati,
İtalya'daki durum bana şöyle görünüyor:

Ulusal kurtuluş sırasında ve sonrasında iktidar olan burjuvazi, utkusunu ne tamamlayabiliyor, ne de tamamlamak istiyor. Ne feodalizmin kalıntılarını yıktı, ne ulusal üretimi modern kapitalist modele göre yeniden düzenledi. Kapitalist rejimin görel ve geçici yararlarını ülkeye paylaşmamak gücünden yoksun olduğu gibi, o sistemin bütün yük ve zararlarını ülkenin sırtına yıktı. Bunlar yetmiyormuş gibi, bir parçacık saygınlığı kalmışsa onu da kirli banka dolandırıcılıklarıyla yitirdi.

Bunun sonucu olarak emekçi halk -köylüler, zanaatkarlar, tarım ve sanayi işçileri- bir yandan, yalnızca feodal dönemden değil, ama antik zamanlardan miras kalan kötü uygulamalarla (ortakçılık, güneyde büyükbaş hayvanlara bırakılan latifundia*); öte yandan, burjuva sistemin şimdiye dek icat ettiği en ağgözlü vergi düzeniyle ezildi. Öyle bir durum ki, tam Marx'ın dediği gibi:

"Bizler, kıta Avrupası'nın batısının tüm geri kalanı gibi, yalnızca kapitalist üretimin gelişmesinin değil, ama bu gelişmenin tamamlanmamış olmasının da acısını çekiyoruz. Modern kötülüklerin yanısıra, dünün mirası olan bir sürü kötülüklerin; çok eski üretim biçimlerinin alttan alta hala sürüp gitmelerinden doğan ve bunların kaçınılmaz olarak beraberinde getirdikleri çağdışı toplumsal ve siyasal ilişkilerin altında eziliyoruz. Yalnızca yaşayanlardan değil, ölümlerden de acı çekiyoruz. *Le mort saisit le vif!*"**

Durum, bir bunalıma doğru gidiyor. Üretici kitleler, her yerde kaynaşma halinde; şurada burada ayaklanıyorlar. Bu bunalım bizi nereye sürükleyecek?

Apaçık görünüyor, sosyalist parti çok genç ve ekonomik durum nedeniyle, sosyalizmin hemen utku kazanmasını ummak için çok zayıf. Bu ülkede tarımsal nüfus, kent nüfusunu çok aşıyor. Geniş ölçekli pek fazla sanayi yok; bu nedenle kentlerde tipik proletarya oldukça az; zanaatkarlar, küçük esnaf, sınıf-dışı

unsurlar -küçük-burjuvaziyle proletarya arasında yalpalayan bir kitle- çoğunluğu oluşturuyor. Bozulma ve çözülme sürecine girenler ortaçağın küçük ve orta burjuvazisi; çoğu henüz bugünün proletaryası değilse bile, geleceğin proletaryası. İşte her zaman ekonomik yıkımla karşı karşıya kalan ve umutsuzluğa itilen bu sınıf, yalnızca bu sınıf devrimci hareketin hem çoğu savaşçıları hem önderlerini ortaya çıkarabilecektir. Toprağın parçalanması ve cahillikleri nedeniyle herhangi bir etkin inisiyatif göstermesi engellenen ama yine de güçlü ve kendisinden vazgeçilemez bir müttefik olacak olan köylüler bu hareketi destekleyeceklerdir.

Başarının şöyle ya da böyle barışçıl yoldan elde edilmesi halinde, basit bir hükümet değişikliği olacak ve "yeniden toparlanmış" cumhuriyetçiler, yani Cavallotti ve şürekası iktidara gelecektir; devrim olması halinde bir burjuva cumhuriyet ortaya çıkacaktır.

Bu olasılıkla yüzyüze gelen sosyalist parti nasıl bir rol oynamalıdır?

1848'den bu yana sosyalistlere en büyük başarıyı sağlayan taktikler, *Komünist Manifesto*'da ortaya konanlardır:

"İşçi sınıfının burjuvaziye karşı savaşımının geçmek zorunda olduğu çeşitli gelişme aşamalarında, [komünistler] her zaman ve her yerde, bir bütün olarak hareketin çıkarlarını temsil ederler. ... Komünistler işçi sınıfının acil hedeflerine ulaşılması ve o andaki çıkarlarının gerçekleştirilmesi için savaşır; ama şimdiki hareket içerisinde, bu hareketin geleceğini de temsil eder ve gözetirler."

Dolayısıyla, iki sınıf arasındaki savaşımın her evresine aktif biçimde katılırlar; bunu yaparken, bu evrelerin ilk büyük amaca giden yalnızca çok sayıdaki aşamalar olduğu olgusunu hiçbir zaman gözden kaçırmazlar; ilk büyük hedef de, toplumu yeniden örgütlemenin aracı olarak siyasal iktidarın fethedilmesidir. Onların yeri, işçi sınıfının çıkarına doğrudan sonuçlara ulaşmak için savaşım verenlerin saflarıdır. Tüm bu siyasal ve toplumsal başarıları kabul ederler ama

yalnızca *alacağın taksidi* olarak. Devrimci ya da ilerici her hareketi, kendi yürüdükları doğrultuda birer adım sayarlar. Öteki devrimci partileri ileriye götürücü itkiyi vermek ve bunlardan biri utku kazanırsa proletaryanın çıkarlarını güven altına almak onların özel görevidir. Büyük amacı hiçbir zaman gözden kaçırmayan bu taktikler, ileri yürüyüşlerinin bir aşamasını sonal amaç sanan -saf cumhuriyetçiler olsun, duygusal sosyalistler olsun- öteki, daha az açık görüşlü partileri bekleyen kaçınılmaz düş kırıklıklarından sosyalistleri korur.

Bütün bunları İtalya'ya uygulayalım.

Çözülmeekte olan küçük-burjuvazinin ve köylülerin utkusu, öyleyse; "yeniden toparlanmış" cumhuriyetçilerden oluşan bir hükümet kurulmasına götürebilir. Bu bize genel oy hakkı ve daha geniş bir hareket özgürlüğü (basın, toplanma, dernekleşme, polis tarafından izlenmenin önlenmesi, vb.) verecektir -bunlar hafife alınmaması gereken yeni silahlardır.

Ya da aynı insanlarla ve bir avuç Mazzini yanlısıyla bir burjuva cumhuriyet getirebilir. Bu da en azından şimdilik özgürlüğümüzü ve hareket alanımızı çok geniş ölçüde artıracaktır. Ve burjuva cumhuriyet, [Marx'ın dediği gibi] proletarya ile burjuvazi arasındaki savaşımın sonuca bağlanabileceği tek siyasal biçimdir; bunun Avrupa'da olabilecek yansımaları için bir şey söylemenin gereği yok.

Bu nedenle, şimdiki devrimci hareketin utkusu, bizi daha güçlü yapmaya, daha lehimize bir ortam oluşturmaya mahkumdur. Öyleyse bir kenarda durursak, "anılan" partiler karşısında kendimizi yalnızca olumsuz eleştiriyle sınırlarsak en büyük hatayı yapmış oluruz. Onlarla olumlu biçimde işbirliği yapmak durumunda kalacağımız an gelebilir. Kim bilir bu an ne zaman gelecek?

Bizim temsil ettiğimiz sınıfın hareketi olmadığı kesin olan bir hareket için, doğrudan hazırlıklar yapmak, apaçık ortada ki, bizim işimiz değildir. Cumhuriyetçiler ve radikaller, eylem saatinin çaldığına inanıyorlarsa, bırakalım tezcanlılıkları dizginlerini boşaltsınlar. Bizlere gelince, bu bayların bol keseden dağıttığı vaatlerle o kadar çok yanıltıldık ki, bu artık bir kez daha olmaz. Ne bildirileri ne fesatlıkları bizim kılımları kıpırdatmalıdır. Her gerçek halk hareketini desteklemek zorundaysak, bizim proletarya partimizin güçlüğüle oluşturulan çekirdeğinin, boşu boşuna kurban edilmediğini ve yararsız yerel isyanlarda kesilip biçilmediğini de en az o kadar görmek zorundayız.

Ama bunun tersine, hareket gerçek-ten ulusal ise, bizim insanlarımız onlardan öyle bir istemde bulunulmaksızın o harekete katılacaklardır, ve söylemeye gerek bile yok, böyle bir harekete ka-

tılacağız. Ama böyle bir durumda bizim *bağımsız bir parti olarak* katıldığımız, radikallerle ve cumhuriyetçilerle o an için ittifak yaptığımız, ama onlardan tamamıyla farklı olduğumuz açık-seçik bilinmeli ve bunu biz olanca gücümüzle ilan etmeliyiz; utku kazanılması durumunda, savaşımın sonucu hakkında herhangi bir yanılsamaya kapılmadığımızı ilan etmeliyiz; bu sonucun, bizi tatmin etmek bir yana, bizim için kazanılmış bir başka aşama, daha ileri fetihler için yeni bir hareket üssü demek olduğunu ilan etmeliyiz; utkunun ilk gününde yollarımızın ayrılacağını belirtmeliyiz; o günden itibaren bizim, hükümete karşı *yeni muhalefeti* oluşturacağımızı, gerici değil ilerici olan, o ana kadar kazanılan alanın ötesine geçen, yeni fetihler için ilerleyen aşırı sol muhalefet oluşturacağımızı ilan etmeliyiz.

Ortak utkudan sonra yeni hükümette bize birkaç sandalye önerilebilir, ama böylece biz her zaman *azınlık* kalırız. *En büyük tehlike budur.* 1848 Şubatından sonra Fransız sosyalist demokratlar (*Reforme*'dan*** Ledru-Rollin, Louis Blanc, Flocon, vb.) böyle makamları kabul etme hatasına düştüler.**** Hükümetin azınlık kanadı olarak, cumhuriyetçilerden oluşan çoğunluğun, işçi sınıfına karşı girdiği bütün kepezeliklerin ve ihanetin sorumluluğunu, kendi rızalarıyla paylaştılar; hükümette yer almaları bir yandan da, temsil ettiklerini söyledikleri işçi sınıfının devrimci eylemlerini kötürüm etti.

Bütün bunlar benim kişisel görüşlerim; sorulduğu için belirttim ve olabildiği kadar az sözle dile getirdim. Tarafımdan salık verilen genel taktiklere gelince, yıllar boyunca ben o taktiklerin etkin olduğunu gördüm. Beni hiç yanıltmadılar. Ama o taktiklerin, İtalya'nın bugünkü koşullarına uygulanmasına gelince, bu yerinde kararlaştırılması gereken bir başka konudur ve ancak olayların ortasında bulunan kişilerce kararlaştırılabilir.

Londra, 26 Ocak 1894

Dipnotlar

* Latince **Latifundium** sözcüğünün çoğulu: *latus* (geniş) ve *fundus* (*malikane*) sözcüklerinden türetilmiş, feodal türden toprak mülkiyeti.

** Ölüm yaşayarı yakalar.

*** *La Reforme*- Küçük-burjuva demokrat cumhuriyetçilerin ve küçük-burjuva sosyalistlerin, 1843'ten 1850'ye dek Paris'te yayınlanan günlük gazetesi.

**** 24 Şubat 1848'de kurulan Fransız Cumhuriyeti geçici hükümeti kastediliyor. O hükümette ılımlı burjuva cumhuriyetçiler, sandalyelerin çoğuna sahipti

(**Marks-Engels, Seçme Yazışmalar**, Cilt 2, Sol Yayınları, s. 299-303)

Veysel yoldaşı uğurlama töreninde TKIP Yurtdışı Örgütü adına yapılan konuşmanın metnidir...

Veysel Akgül yoldaş kavgamızda yaşayacak!

Bir ayı aşkın bir süredir korona ile mücadele eden Veysel yoldaşımızı yitirdik. Yaklaşık 30 yıldır Deutsche Bahn'da (Alman Demiryolları) çalışan yoldaşımız, milyonlarca sınıf kardeşi gibi, pandemi döneminde çalışmaya zorlanan işçilerden biriydi. Yüksek tansiyon dışında ciddi bir hastalığı olmayan Veysel yoldaş, virüsün bulaştığı ilk günlerden itibaren ağır semptomlarla yüz yüze kaldı. Ayağa kalkmak için sergilediği yoğun çaba ve dirençe rağmen hızla ilerleyen hastalık, kısa sürede yoldaşımızın yaşamına mal oldu.

Veysel yoldaşın pandemi günlerinde çalışmak zorunda kalması, onun ölümünün baş sebebidir. Dolayısıyla, yaşamı hiçe sayılan milyonlarca emekçi gibi yoldaşımızın katili de insanlık dışı kapitalist sistemdir.

Veysel Akgül yoldaş 1961 yılında Maraş-Elbistan'da, Kürt-Alevi bir ailenin çocuğu olarak doğdu. İlkokulu Elbistan'da, ortaokulu ise Malatya-Doğanşehir'de akrabalarının yanında okudu. Maddi olanaksızlıklardan dolayı liseye devam edemedi. Daha ilk gençlik yıllarında devrimci düşüncelerle tanıştı ve TKP/ML Hareketi saflarına katıldı. 12 Eylül faşizmi yıllarında devrimci faaliyetlerinden dolayı gözaltılar yaşadı, haftaları bulan ağır işkenceli sorgulardan geçti. 6 yılı aşkın bir süre değişik cezaevlerinde hapis yattı. Ailesi de bu baskılardan nasibini aldı. Babası da kendisi gibi işkencelerden geçirildi ve yıllarca hapis yattı.

Veysel Akgül yoldaş 1988 yılında yurtdışına çıktı. Devrimci faaliyetlerine yurtdışında da devam etti. Bir süre eski örgütünde mücadele yürüttükten sonra, '90'lı yılların ortalarından itibaren terciğini sınıf devrimciliğinden yana yaparak, EKİM saflarında yer aldı. Veysel yoldaş, o tarihten bu yana, yaklaşık 25 yıldır, TKIP saflarında örgütlü bir devrimci olarak mücadele ediyordu. Partisine büyük bir bağlılık, ideolojik çizgisine büyük bir güven duyan, neredeyse bütün bir yaşamı devrimci mücadele saflarında geçen emektar bir devrimci, devrimci bir işçiydi.

Veysel yoldaş okumaya ve araştırmaya ilgi duyan birisiydi. Komünistlerin 12 Eylül yenilgisinin ardından küçük-burjuva devrimciliğinden koparak, proleter sınıf devrimciliği temelinde ortaya koydukları

ideolojik, politik ve örgütsel platformları onun da dikkatinden kaçmamıştı. Ne var ki, yurtdışında büyük bir umut ve heyecanla yer aldığı politik ortamda başlangıçta proleter sınıf devrimciliği çizgisiyle buluşamadı. Zira bu dönem, komünistlerin mücadele sahnesine yeni çıktıkları, son derece sınırlı güç ve olanaklarla yeni bir çizgi, yeni bir örgüt ve yeni bir gelenek oluşturmanın sancılıları yaşadıkları bir dönemdi. Bu tabloyu, Sovyetler Birliği'nin çökmesinin ardından dünyada ve Türkiye'de devrimci hareket saflarında ideolojik, politik ve örgütsel dağılma ile karakterize olan bir tasfiyecilik dalgası tamamlıyordu.

Veysel yoldaş, partimizin "zor dönem" olarak tanımladığı, dünyada, Avrupa'da ve Türkiye'de sayısız insanın devrimci safları terk ettikleri bir dönemde, zaman zaman moral zayıflama yaşasa da, hep devrimci kalmayı başarmış biridir. Yaşadığı Frankfurt'ta, ön plandaki bazı insanlar geriye düşerlerken, Veysel yoldaş her zaman örgütlü ve ilkeli devrimciliği savunmuş, bunda ısrar etmiş ve ayakta kalmayı başarmıştır. Bulduğu bölgede hep en ileri sorumluluklar almaya çalışarak, bayrağı yere düşürmemiştir. Frankfurt'ta örgütsel sürekliliğin sağlanmasında onun tartışmasız çok özel bir rolü vardır. Sınırlı maddi olanaklarına rağmen, uzun yıllar boyunca mücadeleyi maddi açıdan da fedakarca desteklemekten geri durmayan bir yoldaşımızdır.

Veysel yoldaş örgütlü devrimcilğe hep özel bir vurgu yapardı. Bir devrimciyi devrimci yapan asıl şeyin örgütlü kimlik

olduğunun bilincindeydi. Örgütlü yaşamdan kopan ve safları terk edenlere karşı mesafeliydi. "Örgütlü olmayan bir devrimci savrulur" sözünü sık sık tekrarları. 40 yıla yaklaşan örgütlü devrimci yaşamı, onun bu konudaki ısrar ve samimiyetinin kanıtıdır. Örgütlü yaşamı bozan her türlü anlayışa karşı tavrı da bu hassasiyetinden bağımsız değildir. İnsanları sınıfsal konumları ve politik duruşları üzerinden değerlendiren Veysel yoldaş, "hemşehricilik", "mezhepçilik" gibi sınıf dışı liberal tutumları mahkûm eden bir yoldaştı.

Yoldaşımızın özel bir duyarlılık gösterdiği alanlardan bir de kadın sorunu idi. Eşiyle eşit ilişki kurma konusunda örnek duruşa sahip devrimcilerden biriydi. Yoldaşın evlilik ilişkisi, günümüzde seyrek görülen örnek bir ilişkiydi.

Veysel yoldaş iki çocuk babasıydı. Çocuklarının devrimci olmasını içtenlikle istiyordu. Daha küçük yaşlarda gençlik kamplarına göndererek, kültür-sanat çalışmalarına katmaya çalışarak onlara devrimci kimlik kazandırmak için çok çaba gösterdi. Onun hedeflediği düzeyde olmasa da bugün çocuklarının politik bir duruşa sahip olmaları bu çabanın ürünüdür.

Çocuklara karşı büyük bir duyarlılığa sahipti ve onlarla çok iyi ilişki kurardı. Bunun gerisinde, kültür ve sanata özel bir ilgi duyan "sanatçı" kişiliğinin önemli bir payı vardır. Nazım Hikmet'in çoğu şiirini ezberle bilirdi. Kendisinin de bazı şiir denemeleri vardı. Kültür-sanatın önemli bir mücadele aracı olduğunun bilinciyle, bulunduğu bölgede şiir, tiyatro

gibi kültürel faaliyetlerin örgütlenmesine öncülük etti. Başta Nazım Hikmet'i anma etkinliklerinin düzenlenmesi olmak üzere, Frankfurt'ta yapılan her etkinlikte onun büyük bir emeği vardır.

Veysel yoldaşın mütevazı ve sade görüntüsünün altında kendine özgü bir derinlik, deneyim ve bilgelik vardı. Çevresinde sevilen, dürüst, güvenilir, emekçi, evi herkese açık olan yardımsever bir devrimciydi. Ölümünün ardından, devrimci çevrelerden ve emekçilerden arayan, üzüntülerini belirten, pandemiye rağmen cenaze törenine katılmak isteyen çok sayıda kişinin olması, onun doğru bir yerde durduğunun ve onurlu bir yaşam sürdürdüğünün kanıtıdır.

Sınıf bilinçli bir işçi olarak bu insanlık dışı sisteme karşı büyük bir öfke ve kararlılıkla mücadele eden yoldaşımızın bünyesi salgın karşısında yenik düştü. Bunun gerisinde geçmişte gördüğü işkence ve zindanların da rolü olduğuna kuşku duymuyoruz.

Sevgili yoldaş, gözün arkada kalmasın! Verdiğiniz emekler boşa gitmeyecek. Partin, yoldaşların, sevgili eşin ve çocukların, tüm yaşamın boyunca inançla, ısrarla, sabırla ve emekle taşıdığınız kızıl bayrağı yere düşürmeyecekler. Senin de ölümüne sebep olan bu sömürü ve zulüm düzeni eninde sonunda tarihe gömülecek. "Aç çocukların dargın yüzlerine benzeyen ellerimiz" kızıl bayrağı sömürünün ve zulmün burçlarına mutlaka dizecek. Dünyanın dört bir yanında sömürüye, zulme ve açlığa karşı mücadelenin yolunu tutan milyonlarca işçi, emekçi ve yoksul bunun müjdesini şimdiden veriyor bize.

Onu erken yitirmenin derin acısını ve öfkesini taşıyoruz. İşçi sınıfı ve devrimci hareket onun şahsında değerli bir nefesini kaybetti. O, devrimci bir işçi olarak, devrim ve sosyalizm davasına hep içtenlikle bağlı kaldı ve başı dik olarak yaşadı. Bize bıraktığı bu onurlu mirası devrim ve sosyalizm mücadelemizde yaşatacak, onu asla unutmayacağız.

Anısı önünde bir kez daha saygı ile eğiliyoruz.

**Veysel Akgül yoldaş ölümsüzdür!
Devrimciler ölmez, devrim davası yenilmez!**

Veysel yoldaş devrimci bir törenle uğurlandı

23 Aralık'ta yitirdiğimiz Veysel Akgül yoldaş, 28 Aralık Pazartesi günü Mainz'a bağlı Gustavsburg'da yapılan devrimci bir törenle son yolculuğuna uğurlandı.

İçinde bulunduğumuz pandemi koşullarından dolayı cenaze törenlerinin bile zor yapılabildiği, oldukça sınırlandırılmış güç şartlara rağmen, koşullar zorlanarak, soğuk ve yağışlı havaya rağmen Veysel yoldaş için açık alanda bir tören düzenlendi. Aynı koşullardan kaynaklı törene katılım da minimum düzeyde tutulmak zorunda kalındı. Buna rağmen törene, yoldaşları, Türkiyeli ve Alman devrimci dostları, akraba ve arkadaşlarından oluşan 60'ı aşkın insan katıldı.

TKİP imzalı, "Veysel Akgül yoldaş kavgamızda yaşıyor, unutmayacağız!" yazılı bir pankart, orak-çekiçli bayraklar, çiçekler ve yoldaşın remiyle hazırlanan alanda yapılan tören, kısa bir selamlaşma konuşması ile başlatıldı. Açılıştan itibaren eski bir Ekim taraftarı olan İsmail Akpınar (1957, Nurhak) isimli emekçi bir dostun da bir gün önce yine korona nedeniyle hayatını yitirdiği haberi paylaşıldı. Hayatıyla ilgili bilgilendirme yapılarak, ailesine ve dostlarına taziyeye dilekleri iletildi. Ardından "zafere dair" şiiri eşliğinde, Veysel yoldaş şahsında tüm devrim ve sosyalizm şehitleri anısına yapılan saygı duruşuyla başladı.

Anma etkinliğinin programı kapsamında ilkin, Veysel yoldaşın hep yakından ilgilendiği, emek verdiği genç yoldaşları, onun da severek okuduğu, N. Hikmet'in "Yaşamaya dair", "Salkım söğüt" ve "Elveda" gibi şiirlerini okudular.

Yoldaşın oğlu ve kızı, babalarıyla ilgili anıları, mücadelesi ve onun kendilerine bıraktığı devrimci miras ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eden birer konuşma yaparak, onun devrimci mücadelesini sürdürme ve ileriye taşıma sözüyle biten konuşmalar yaptılar.

TKİP yurtdışı örgütü adına hazırlanan konuşma, Veysel yoldaşa aynı alanda uzun yıllardır birlikte mücadele eden bir kadın yoldaş tarafından okundu. Konuşmada, Veysel yoldaşın Elbistan'da başlayıp Frankfurt'ta sona eren ve kırık yılı bulan kesintisiz devrimci mücadele süreci anlatılarak, onun parti ve yurtdışı için ne ifade ettiğine değinildi ve yoldaşın en temel bazı özelliklerine vurgu yapıldı.

Ara ara "Veysel yoldaş ölümsüzdür",

"Yaşasın patimiz TKİP!", "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" sloganlarının atıldığı törende, genç bir yoldaş da RJ adına, Veysel yoldaşın bıraktığı önemli boşluğu doldurmak için bundan böyle bir adım öne çıkacaklarını ve daha fazla çalışacaklarını vurgulayan anlamlı bir konuşma yaptı.

Frankfurt bölgesindeki devrimci ve dost örgütler de Veysel yoldaş uğurlama törenine katılarak, devrimci dayanışmanın anlamlı bir örneğini sergilediler. MKP-Hessen örgütü, ATİK-ATİF, AGİF, Barış Evi, KPD-Wiederaufbau, MLPD adına mesaj sunuldu veya konuşma yapıldı. Anmaya Kürt hareketi ve Devrimci Mücadele Birliği temsilcileri de katılarak dayanışma gösterdiler. Ayrıca MKP adına bir de çelenk bırakıldı. Çoğunun Veysel yoldaş şahsen de tanıdığı temsilciler, politik bazı değerlendirmelerin yanı sıra, ona dair anı ve gözlemlerini paylaştı; onun sade, dürüst ve istikrarlı devrimci kimliğine vurgu yapan konuşmalar yaptılar. Ayrıca törene katılan Gustavsburg Cemevi başkanı, organizasyon konusunda da katkıda bulunarak anlamlı bir dayanışma gösterdi.

Veysel yoldaşın yaşamından kareler ile onun sevdiği "Mağusa Limanı", "Karlı kayın ormanı" ve "Aldırma gönül" gibi türkülerden oluşan sinevizyon gösterisi, hem kötü hava şartlarından ve hem de zaman kısıtlılığından dolayı maalesef gerçekleştirilemedi.

Anma programının sonunda bir yoldaş söz alarak, son derece kısıtlı koşullara rağmen Veysel yoldaşın son yolculuğunda yalnız bırakmayan herkese bir kez daha teşekkür etti. "Kuşkusuz Veysel yoldaş gibi bir devrimci çok daha iyi bir töreni hak ediyordu. Fakat mevcut koşullardan dolayı bunu gerçekleştirememenin üzüntüsünü yaşıyoruz. Bu da bizim ona borcumuz olsun. İlk fırsatta ona layık bir anma yapacağız. Hep yüksekte tuttuğu devrim ve sosyalizm bayrağını yere düşürmeyecek, daha da yükselteceğiz!" sözleriyle, etkinliğin sona erdiğini belirtti.

Veysel yoldaşın naaşı 29 Aralık günü, memleketi olan Elbistan'a götürülecek ve orada da yapılacak bir törenin ardından doğduğu Hasanlalili köyünde toprağa verilecek.

KIZIL BAYRAK / FRANKFURT

Veysel yoldaşa dair...

Veysel Akgül yoldaşın sonsuzluğa uğurlama töreninde dost parti, örgüt ve kurumların konuşma ve mesajlarından...

"YAŞAMI BOYUNCA SOSYALİST BİR GELECEK İÇİN MÜCADELE ETTİ"

Sevgili Akgül ailesi,
Değerli dostlar,
Değerli yoldaşlar,

MLPD Hessen eyaleti adına acınızı paylaşıyor ve başsağlığı diliyoruz.

Veysel'in kısa zaman içerisinde koronadan dolayı hayatının tehlikeye girmesi ve hekimlerin kurtaramayacağı derecede hastalığının ilerlemesini kabullenmek bizler için çok zor.

Veysel son nefesine kadar tüm gücüyle mücadele etti, fakat hastalığa yenik düştü. Koronanın kendisine nasıl bulaştığını bilemiyoruz. Var olan iş yaşamı gerçekliğinde gerekli mesafeyi korumak nerdeyse mümkün değil. Bu durum işçiler için çok ciddi bir yaşam tehlikesi arz ediyor.

İstikrarlı hijyen önlemleri ve sağlık alanında binlerce yeni iş alanının açılması, acil bir ihtiyaç olarak duruyor.

Arkadaş canlısı, duyarlı, mütevazı ve her zaman misafirperver bir insanı yitirmenin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Ne zaman evine gitsek, mutlaka çay ve yemek ikram ederdi. Birlikte son politik gelişmeler üzerine görüş alışverişinde bulunurduk. Zaman zaman Almancaya yeterli hakim olmayışına hayıflanırdı.

Veysel yaşamı boyunca sosyalist bir gelecek için mücadele etti. Devrimci iyimserliğiyle ve sosyalizme olan sarsılmaz bağlılığıyla anacağız onu.

Sosyalist kültür ve edebiyata olan ilgisi ve sevgisi çok büyüktü. Gallus sokak etkinliklerinde Nazım Hikmet şiirlerini ondan büyük bir ilgiyle dinlerdik. Veysel aynı zamanda gençlik için de

bir örnek teşkil ediyordu. Gençliğin eğitimine ve öğrenimine karşı özel bir hassasiyeti vardı. Ve dahası, onların birer devrimci olarak yetişmeleri için kafa yoruyordu.

Onun sömürsüz ve baskısız bir toplum hayali, bizler için de geleceğe dair umut veriyor.

MLPD HESSEN ÖRGÜTÜ

***

YOLDAŞIN MÜCADELESİNİ BİRLİKTE SÜRDÜRELİM!

Yoldaşlar

Veysel yoldaşın kaybetmenin acı haberi bizleri derinden sarstı. Ortak düşmanımıza karşı olan mücadelede onun eksikliğine duyduğumuz üzüntüyü bilmenizi isteriz.

Hapishane ve işkencelere direnmiş bedeni, sonunda kapitalizmin işlediği cinayete kurban gitti. Burjuvazi pandeminin yarattığı bu olağanüstü durumu, kendi düzenini, iktidarını daha da tahkim etmek için fırsat olarak kullanıyor. Sağlık hizmetinin kalan son kırıntılarını da kapitalist çıkarları için yerle bir etti. Emperyalizm, Doğu Almanya'nın yıkılışıyla birlikte, halk için ve insanca bakım ve sağlık olanaklarını gittikçe tüketti.

Kapitalizmin yıkılması ancak mükte-dir sınıfın mülksüzleştirilmesi ile mümkün olacaktır. Böylece insanlık var olan en vahim vebadan kurtulmuş olacaktır. Kapitalist sermayeye dayalı devlet aygıtının yıkılması ve sosyalist devletin kurulmasıyla, üretim araçları işçi sınıfının eline geçecek. İşçi ve emekçilerin ürettiği zenginlik, proletarya diktatörlüğünde, halka ücretsiz sağlık hizmeti sunmanın

imkanı yaratılacaktır.

Veysel yoldaş sosyalizme giden yolda, sınıfsız bir toplum için mücadele etti. Ortak eylem ve etkinliklerimizde, devrimci kültür ve sanata özel değer veren bir yoldaş tanıdık onun şahsında. Nazım Hikmet'in şiirlerini ezberleyen ve kendiliğinden okuyabilmesini beğeniyelim karışıldık.

1 Mayıs'ta birlikte kızıl blok olarak pankart ve kızıl bayraklarımızla sosyalizm için yürüdük. Savaşa karşı yürüyüşte birlikte "Savaşa ve faşizme karşı devrim" sloganıyla, omuz omuza yürüdük. Hanau sokaklarında ırkçılığa ve faşizme karşı birlikte sesimizi yükselttik.

Burjuvazi tüm uluslardan işçi ve emekçilere karşı bizzat devlet eliyle ırkçılık ateşini alevlendiriyor. Asalak milyarderlerin çıkarlarını korumak için bu yola başvuruyor.

Yoldaşlar,

Sömürüye ve baskıya karşı, birlikte enternasyonal dayanışmayı kaçınılmaz gören, bizlerle bu doğrultuda yan yana duran, çok değerli bir yoldaşımızı yitirmenin acısını duyuyoruz.

Veysel yoldaşın mücadelesini birlikte sürdürelim!

Dünyanın tüm işçileri ve ezilen halkları, birleşin!

Komünist selamlarımızla...

KPD-WIEDERAUFBAU FRANKFURT

***

SOSYALİZM BAYRAĞINI DAHA DA YÜKSELTECEK, ANILARINI ZAFERLE TAÇLANDIRACAĞIZ!

Veysel Akgül siper yoldaşımızı ortak düş yolculuğumuzda kaybettik. Ailesinin, sevenlerinin, yoldaşlarının ve tüm devrimcilerin başı sağ olsun...

Değerli dostlar,

Üzgünüz, öfkeliyiz...

Üzgünüz, çünkü ölümlerin en talihsiz yaşadığı bu korona günlerinin en pervasız zamanlarında bir siper yoldaşımızı, sosyalist bir devrimciyi, bir devrim aktivistini zamansız yitirmenin derin üzüntüsünü ve acısını yaşıyoruz.

Öfkeliyiz, çünkü yıkılsın diye vahşi kapitalizm, özgür günlere uyanın diye insanlık, ömrünü sosyalist mücadeleye adayın bir siper yoldaşımızı, kapitalist sömürünün insanı hiçe sayan çalışma koşullarından kaynaklı yakalandığı Covid-19 salgınından kaynaklı yitirmiş bulunuyoruz.

Veysel Akgül siper yoldaşımızın bu hiç beklenmeyen bir zamanda, aramızdan ayrılmış olması karşısında söylenebilecek en anlamlı sözümüz, yıllar verdiği özgürlük ve sosyalizm düşünüyü gerçeğe taşıyacak olan yürüyüşümüze anılarını katıp, insanlığın son büyük düşmanı vahşi kapitalizme karşı daha kararlı adımlarla mücadeleye devam etmektir. Siper yoldaşımız Veysel Akgül şahsında ortak düşümüzün asla vazgeçemeyeceğimiz gerçeğine dair söyleyeceğimiz tek teselli sözümüz, onu ve yeryüzündeki tüm insanlığı kuşatan son vahşet çağına meydan okuyan sosyalizm bayrağını daha da yükseltmek, anılarını zaferle taçlandırmak olacaktır.

Bu duygu ve düşüncelerle, siper yoldaşımızın kaybının yaşattığı büyük acıyı, başta ailesi ve sevenleri olmak üzere tüm yoldaşlarıyla paylaşıyor, inatçı, kararlı, mücadeleci kişiliğinin, özgürlük ve sosyalizme adanmış ömrünün siper yoldaşlığının yükünü omuzlarımıza alıyor, anısına bağlılık sözü veriyoruz.

Siper yoldaşımız Veysel Akgül ölümsüzdür!

Yaşasın devrim, yaşasın sosyalizm!
MKP HESSEN ÖRGÜTÜ

***

SİPER YOLDAŞIMIZ VEYSEL AKGÜL SOSYAL ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAK!

Gelinen tarihsel aşamada küresel kapitalizmin doğa, toplum, insan ve bütün canlıların dengesini ve varlık koşullarını tamir edilemez düzeyde bozması, artık kriz üstüne krizler yaratmakla kalmamakta, insanlığın ve dünyanın varlığını tehdit etmektedir.

Son yıllarda ortaya çıkan salgınlarda olduğu gibi, korona pandemisi de böylesine topyekûn tahribatın bir sonucudur. Bu korona salgını, 23 Aralık tarihinde Veysel Akgül gibi onurlu ve sınıf bilinçli devrimci bir işçi önderini daha aramızdan kopardı.

12 Eylül faşizminin en koyu dönemlerinde devrimci mücadeleden asla ödün vermediği için, Veysel Akgül de uzun yıllar tutsak alınmış ve işkencelere maruz kalmıştı. Ancak o, faşizmin zindanlarında dayken ve çıktıktan sonra devrimci direniş geleneği ve mücadeleden kopmayan değerli bir siper yoldaşımızdı.

Politik mülteci olarak yurtdışına geldikten sonra ve son nefesine kadar devrim ve sosyalizm mücadelesine bağlı kaldı ve öyle de anılmayı hak etti. Örnek bir yaşam ve mücadele tarzıyla işçilerin ve göçmen emekçilerin her türlü sorunlarına kendi sorunuymuş gibi ciddiyetle çözüm üretmeye çalışan ve enginleri de fetheden mütevazı bir kişiliğe sahipti.

Veysel Akgül sosyalizm ve komünizm mücadelesinden ödün vermeyen tutarlı bir devrimciydi. Fikirsiz mücadelede farklı düşüncelerimiz ve hararetli tartışma noktalarımız olsa da o bunları sosyal ilişkilerine asla olumsuz bir şekilde yansıtmadı. Veysel, her karşılaşmada güler yüzündeki tebessümünü ve şair inceliğini hiç eksik etmedi.

İnsanın insan tarafından sömürülmesine, ezilmesine ve baskı altında tutulmasına karşı çıkan her insan Veysel Akgül'ün bilinçli, onurlu, candaş ve yoldaş kişiliğini ve tutumlarını örnek almalı ve kendi yaşam tarzına uyarlamalıdır. Sosyal kurtuluş ve toplumsal özgürlük mücadelemizde onu daima anacak ve onurlu, bilinçli ve kültürlü kişiliğine, devrimci mücadelesine ve emellerine sahip çıkacağız.

Anıları bilincimiz, kavgası erincimiz, mücadele istikrarı direncimiz olsun!

Veysel Akgül, bir devrim neferi olarak mücadelemizde yaşayacak ve yaşatılacak!

ATIF HESSEN

***

DEVRİMCİ İŞÇİ VEYSEL AKGÜL ÖLÜMSÜZDÜR!

23 Aralık 2020 gecesi Veysel Akgül'ü kaybettik. Görüşmelerimizde bizi asla terslemeyen, devrimci dostluk ve dayanışma ilişkilerine değer veren, ölümsüzlüğümüzün anmalarında, her türlü siyasi etkinliklerde ve yaşamın tüm alanlarında katkılarıyla ve dayanışmasıyla bilinen bir siper yoldaşın ölümünün derin üzüntüsünü yaşıyoruz.

Veysel yoldaş, 12 Eylül askeri cuntanın sonrası Elbistan'da Devrimci Halkın Birliği

davasından gözaltına alınıp, Maraş Ringi'nde işkenceli sorgulardan geçti. 1982-86 yılları arasında Hatay E Tipi Hapishanesi'nde yattı. Veysel yoldaş, 1988'de Almanya'ya geldikten sonra, önce AGİF saflarında çalışmalarında yer aldı. Bir süre sonra katıldığı Kızıl Bayrak saflarında aralıksız devrimci mücadele yürüttü. Almanya'ya siyasi mülteci olarak gelen Veysel yoldaşın aralıksız bir devrimci işçi olarak sosyalizm mücadelesinde yer alması ve mücadeleye bağlılığından asla geri adım atması vurgulanması ve örnek gösterilmesi gereken bir gerçektir.

Veysel yoldaş, bir devrimci işçi olarak çocuklarını da devrimci mücadeleye katma çabasında bulundu. Kendisi gibi çocuklarının da siyasi mücadeleye, şiiere ve sanata ilgili olmaları, onun ve eşinin emeğinin ürünü olarak görülmelidir. Bunlar onun düşündüğü gibi yaşamasının meyveleridir.

Veysel yoldaşla en son Rojava'da ölümsüzleşen Koray Aspir ve Dersim'de ölümsüzleşen Erol Volkan İldem ve Fadime Çakıl için yapılan anmada karşılaştık. Veysel yoldaş anmada şiiir dinletisiyle katkısını sunmuştu. Veysel yoldaş yıllar önce başka bir rahatsızlıktan dolayı hastanede ziyaret ettiğimizde bize "İşçi ve emekçilerin hastalanması ve ölümü ile zengin ve mülk sahiplerinin ölümü arasında farklılık var" demişti ve Nazım Hikmet'in konuya dair bir şiirini okumuştur. Okuduğu şiir bizi hayli duygulandırmıştı. Şimdi ölüm haberini aldıktan sonra bize okuduğu şiiri hatırlıyoruz. Ve Veysel yoldaş, onun yaşamını ve korona karşısında eşitsizliği düşünüyoruz ve derin üzüntü içindeyiz.

Veysel yoldaş, daima bizimlesin, daima seninle! Anılarımızda daima sosyalizm ısrarından vazgeçmeyen devrimci bir işçi olarak kalacaksın. Hoşça kal...

AGİF FRANKFURT

***

VEYSEL YOLDAŞ KAVGAMIZDA YAŞAYACAK!

Veysel yoldaşın ölümünden ötürü acınızı paylaşıyor, ailesine ve yoldaşlarına başsağlığı dileklerini iletiyoruz.

Yaşamın her anında, zindanda ve mücadelede dik duruşuyla bildiğimiz Veysel yoldaş kapitalizmin yol açtığı ve özelleştirmeler ile berbatlaşan sağlık sistemi ile insanlık bakımından ağır sonuçlara yol açan koronavirüsünden dolayı kaybetmemiz, daha sağlıklı bir toplum, yaşanabilir bir gelecek için mücadele eden bizlerin öfkesini biliyor.

Veysel yoldaş, faşizme ve kapitalizme karşı mücadelemizde yaşayacak! Seni asla unutmayacağız ve unutturmayacağız.

ATILIM GAZETESİ ADINA ALI AKGÜL

Emperyalist çelişki ve çatışmalar derinleşiyor

Kapitalist sistemin çözülemeyen ve gittikçe derinleşen krizleri, emperyalist-ler arası çatışmaları her geçen gün daha şiddetlendiriyor. Sistemi saran ve kısa süreler içerisinde tekrarlayan krizler, var olan çatışmalara yeni ivmeler kazandırıyor. Kriz, aynı zamanda kapitalizmin insanlığı sürüklediği korkunç felaketlerin de açığa çıkmasına vesile oluyor. 21. yüzyılın henüz ilk çeyreğinde ortaya çıkan 2008 finans krizi, onun kapitalist dünyada yarattığı tahribat henüz aşılmadan, sistem, 2016 yılında tekrar başlayıp, korona salgınıyla doruk noktasına ulaşan çok kapsamlı bir kriz tekrar ile yüz yüze kalmış bulunmaktadır.

Sermaye devletleri tarafından tekel-ler kurtarmak için alınan küresel borç- lar eşi benzeri görülmemiş seviyelere yükseldi. Üyeleri arasında 400'den fazla bankanın ve mali kuruluşun bulunduğu Uluslararası Finans Enstitüsü (IIF), bunu bir "borç tsunamisi saldırısı" olarak niteliyor. IIF'nin küresel borç izleme raporunda, küresel borçların yıl sonuna kadar yeni bir rekor kırarak, 277 trilyon dolara ulaşacağı belirtildi. Bu meblağ, dünya gayrisafi hasılasının yüzde 365'ine denk geliyor. ABD'de toplam borç geçen yılın sonunda 71 trilyon dolar iken, bu yıl 80 trilyon dolara ulaşma yolunda ilerliyor. Euro bölgesindeki borçlar ise bu yılın ilk dokuz ayında 1,5 trilyon dolar daha arttı.

Ardı ardına yaşanan bu krizlerin ortaya çıkardığı sarsıntılar ve kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasının bir sonucu olarak güç kaybeden dünün egemen güç-leri ile ekonomik olarak hızla büyüyen ve kapitalist sistemin var olan hiyerşisi içinde dengeleri sarsmaya başlayan yeni emperyalist güçler arasında kıyasıya bir çatışmaya tanıklık etmekteyiz. Bir tarafta NATO içerisinde güçlerini birleştirmiş olan, başını ABD ve Avrupa Birliği'nin çektiği batı bloğu, öte tarafta ise, gelişmesi durdurulamayan Çin, Rusya, Hindistan vb. ülkelerin oluşturduğu yeni blok.

İngiltere merkezli Ekonomi ve İş Dünyası Araştırmaları Merkezi (CEBR), Çin'in 2028 yılında ABD'yi geçerek dünyanın en büyük ekonomisi olacağı öngörüsünde bulunuyor. CEBR'nin yıllık raporunda, Çin'in koronavirüs salgını nedeniyle yaşanan ekonomik krizi ABD'ye oranla daha hızlı ve güçlü bir şekilde atlatacağı belirtiliyor. Ayrıca, Japonya'nın bir süre daha dünyanın en büyük üçüncü ekono-

mik gücü olmaya devam edeceği öngörüsünde bulunan CEBR, 2030'ların başında Hindistan'ın Japonya'ya geçeceğini, Almanya'nın da dördüncülüğten beşinciliğe gerileyeceğini öne sürüyor. Tüm bu öngörülerin ortaya çıkaracağı gelişmelerin bir sonucu olarak, günümüzde adına ekonomik savaş, yaptırımlar, askeri kuşatma ve provokasyonlar denilen bir egemenlik savaşı bütün hızıyla sürmektedir.

ABD, AB VE NATO SALDIRGANLIĞI BÜYÜYÖR

NATO'nun İngiltere'deki zirvesinin sonuç bildirgesinde Çin'den hem mücadele edilmesi gereken bir sorun hem de bir fırsat olarak söz ediliyor. Londra'da yapılan NATO zirvesinin sonuç bildirgesinde Çin ilk defa "ittifak için olası bir tehlike" olarak nitelendirildi. Söz konusu metinde "Çin'in artan etkisinin ve izlediği uluslararası politikanın, hem baş edilmesi gereken bir durum hem de bir fırsat anlamına geldiğinin farkındayız" ifadelerine yer veriliyor.

Ancak NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, Çin'i en azından şimdilik yeni rakip ve hatta bir düşman olarak nitelendirmek istemiyor. Londra'da yaptığı açıklamada, "NATO'nun Güney Çin Denizi'ne taarruz etmesinden söz etmiyoruz. Ancak Çin'in bize doğru yaklaştığını dikkate almamız lazım" diyen Stoltenberg, Çin'in klasik anlamda askeri silahlanma ile şu an için bir ilgisi olmayan, Antarktika, Afrika ve Avrupa'daki faaliyetlerine vurgu yapıyor. ABD Savunma Bakanı Mark Esper ise Pekin'in NATO için stratejik bir hedef olarak kabul edilmesi gerektiğini kaydederken, uyarıyı da ihmal etmiyor: "Bazı şeylerin istediğimiz gibi gelişmemesi durumuna hazırlıklı olmalıyız."

Çin ekonomik gücünün yan ısıra, silahlanmaya ve ordusuna çok büyük bütçeler ayıran bir ülke. Ülke yönetimi ordu envanterindeki silah sistemlerini ve deniz gücünü modernleştiriyor. NATO da buna karşılık, stratejik ve kıtalar arası nükleer silahlar açısından üstünlüğünü koruyabilmek adına bazı adımlar atmak istiyor. NATO'nun deniz gücü, özellikle de ABD Pasifik donanmasının, en az Çin donanması seviyesinde olması amaçlanıyor. Çin, yıllık 160 milyar dolarlık savun-

ma bütçesi ile, ABD'den sonra dünyanın askeri harcamalara en fazla kaynak ayıran ikinci ülkesi. Çin silahlarının önemli bir kısmını NATO'nun rakibi Rusya'dan ediniyor. Çin firmaları da buna karşılık Rusya'ya acil ihtiyacı olan makinelerle doğalgaz ve petrol sanayisi için gerekli olan alt yapı sistemlerini satıyor.

ABD hedefinde yer alan Çin ile Rusya arasındaki çok yönlü iş birliği Washington'dan gelen tehditlere rağmen büyümeye devam ediyor. İki ülke, ilki 2019'da düzenledikleri stratejik hava devriyesini ABD'nin üslerinin bulunduğu Asya Pasifik bölgesinde tekrarlayarak Washington yönetimine net bir mesaj gönderdi. Rus Savunma Bakanlığından yapılan açıklamada, devriyenin "Rusya ile Çin'in kapsamlı ortaklığını derinleştirmeyi, iki ülke orduları arasındaki iş birliğini artırmayı, ortak eylem kapasitesini genişletmeyi ve stratejik istikrarı güçlendirmeyi amaçladığı" kaydedildi. Uzmanlar Çin ve Rusya arasında derinleşen askeri iş birliğinin Beyaz Saray'a çıkmak için gün sayan Joe Biden yönetimi altında devam etmesini bekliyor. Zira, ABD'nin seçilmiş başkanı Joe Biden katıldığı bir televizyon programında askeri yetkililerin aksine Çin'i "stratejik rakip", Rusya'ya ise "en büyük tehdit" olarak betimlemişti.

Çin, Rusya ile kurduğu askeri iş birliğinin yan ısıra, iş birliğine girdiği 16 Doğu ve Güneydoğu Avrupa ülkesine ucuz krediler veriyor ve onların alt yapı sistemlerini kuruyor. Bu ülkeler arasında Avrupa Birliği ve NATO üyesi devletler de var. Çin'in bu adımları sonucunda NATO'ya üye 29 ülke, ekonomik çıkarlarını ilgilendiren bazı ihtilafli alanlarda sadece Çin'e karşı değil, birbirleri ile de mücadele ediyorlar. Örneğin ABD Başkanı Donald Trump'ın fitilini yaktığı ticaret savaşları ateşi NATO'nun kapısında kalmıyor. Amerikan gümrük vergilerine takılan tek ülke Çin değil, aynı zamanda Almanya, Fransa ve diğerleri de vergilere takılıyorlar.

Trump yönetimi savaşçı bir dış politika izlerken, yeni bir provokasyon olasılığı oldukça yüksek. Washington, Basra Körfezi'nden Güney Çin Denizi'ne ve Karayipler'e kadar tehditkâr askeri operasyonlar düzenliyor. Bu kapsamda İran'ın yanı sıra Venezuela'ya da bir dizi yeni yaptırım uyguluyor. Her ikisi de bir savaş durumuna denk "azami baskı" denilen yaptırım rejimlerinin hedefi olan İran ile

Venezuela arasındaki ilişkiler, ABD'nin tehditlerinin özellikle hedefi haline gelmiş durumda.

ABD seçimlerinin ardından başkanlığı devralacak olan Joe Biden, Avrupa ile ilişkilerde tekrar iki kıtanın emperyalist çıkarlarına uygun düşecek yeni bir başlangıcın sinyallerini veriyor. Bu yeni başlangıç için gün sayan Avrupalı emperyalistler, güç dengelerinde yaşanması olası gelişmeler karşısında ABD ile AB arasında saldırgan şer ittifakı için yoğun bir çaba içerisine gireceklerini ilan ediyorlar. Bu bağlamda özellikle ABD ve AB'nin Rusya'ya karşı provokatif açıklamaları eşliğinde ardı arkası esilmeyen yaptırımları gündeme geliyor.

Önümüzdeki günlerde "baskıcı rejimlere yaptırım, terörle mücadele, insan haklarına saygı" yalanları eşliğinde oluşturulan bu şer ittifakının emperyalist yayılmacı politikalarının dünya halklarına karşı bir savaş ilanı olduğuna tanıklık edeceğiz. Lenin'in de işaret ettiği üzere, bu gelişme bir yerde kaçınılmazdır da:

"Kapitalistler dünyayı paylaşıyorlarsa, bunu kendilerinde bulunan hain duygulardan ötürü değil, ulaştıkları yoğunlaşma düzeyi, kâr sağlamak için kendilerini bu yola başvurma zorunda bıraktığından yapıyorlar. Ve dünyayı mevcut 'sermayeleri', 'güçleri' oranında paylaşıyorlar, çünkü kapitalizmin ve meta üretimi sisteminin var olduğu bir ortamda daha başka bir paylaşım şekli söz konusu olamaz. Şu da var ki, ekonomik ve siyasi gelişmeye göre, güçler de değişmektedir. Olayların ardındaki gerçeği kavrayabilmek için güçler arasındaki ilişkilerin değişmesiyle hangi sorunların çözülmüş olduğunu bilmek gerekir. Bu değişiklerin salt ekonomik mi, yoksa ekonomik olmayan (örneğin askeri) bir nitelik mi taşıdığı sorunu, kapitalizmin şu içinde bulunduğu çığırına ilişkin hiç bir temel kanıyı değiştirmeyecek ikincil bir sorundur... Kapitalizmin bugünkü aşaması bize gösteriyor ki kapitalist guruplar arasında, dünyanın iktisadi yönden paylaşılması esasına dayanan bazı ilişkiler doğmakta, buna paralel ve bağlı olarak da siyasi guruplar, devletler arasında, dünyanın toprak bakımından paylaşılması sömürge savaşı 'iktisadi önem taşıyan topraklar için mücadele' esasına dayanan bir takım ilişkiler kurulmaktadır." (Lenin, *Emperyalizm*, s. 88-89)

2020 yılında ABD-Çin kapişması

Dünyanın en büyük ekonomisi, 2019 yılında 21,4 trilyon dolarlık Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) ile ABD'dir. Onu 14,4 trilyon dolarlık GSYİH ile Çin izliyor. Çin'in 2028 yılında ABD'yi geçerek dünyanın en büyük ekonomisi olacağı tahmin ediliyor. Ekonomik büyümesini sürdüren Çin, askeri harcamalarını da düzenli olarak artırıyor. Teknolojik ve askeri harcamalar bakımından şimdilik ABD'nin gerisinde kalan Çin'in coğrafi büyüklük ve nüfus yoğunluğunun yanı sıra ekonomik alanda kaydettiği büyüme ABD'nin dünya hükümlerinin altını oyuyor. Büyüyen Çin tehlikesini bertaraf etmek ABD için yaşamsal öneme sahiptir. Çin'i başlıca hedef olarak ilan eden ABD, Çin'in dünya pazarları ve hammadde kaynaklarına ulaşmasının yollarını tıkmak için savaş da dahil her yolu mubah sayıyor.

ABD emperyalizmi, Latin Amerika'dan Ortadoğu'ya her yerde Çin ile yakın işbirliğine giren hükümetleri caydırmak için her türlü yol ve yöntemi kullanıyor. Boliviya'da askeri darbe, Venezuela'da askeri darbe ve işgal girişimleri, Brezilya'da Bolsonaro'nun hükümete getirilmesi, İran'a karşı sonsuz provokasyonlar düzenlemek gibi icraatlar, son yıllarda ilk akla gelen karanlık hamlelerden bazıları sadece.

Çin'in yayılmasını önlemek için savaş seçeneğinden başka bir yolunun kalmadığını gören ABD emperyalizmi, uluslararası norm ve yasaları ayakları altına alarak, haydut devlet uygulamalarını sergilemekten geri kalmıyor. Trump yönetimi İran ile emperyalist dünyanın büyük güçlerinin de taraf olduğu Kapsamlı Ortak Eylem Planı (JCPOA) olarak bilinen nükleer anlaşmayı 2018 yılında feshetmişti. Son dönemde Ortadoğu'daki müttefiklerini İsrail odaklı saldırganlık ekseninde bir araya getirmek için baskı ve provokasyonlarını da arttırdı. 3 Ocak 2020'de, BM normlarına göre egemen olan bir ülkenin egemenliğini hiçe sayarak, Irak toprakları üzerinde gerçekleştirdiği saldırıyla İranlı General Kasım Süleymani'yi öldürdü. BM'nin yargısız infaz ve keyfi cinayet özel raportörü Agnes Callamard, silahlı insansız hava araçlarının meşruiyetinin ve Süleymani cinayetinin incelendiği özel raporda, ABD'nin Süleymani'yi öldürdüğü saldırının "yasadışı" olduğunu belirtti. Ancak uluslararası normları ve kurumları hiçe sayan ABD

emperyalizmi Süleymani cinayetinden sonra da korsanlığını sürdürdü.

Tahran'daki İmam Hüseyin Üniversitesi'nde fizik profesörü ve İran Fizik Araştırma Merkezi'nin (PHRC) eski başkanı ve nükleer teknoloji ve füze üretimi konusunda uzman olarak bilinen Fahri-zade de Tahran yakınlarında ABD-İsrail ortaklığıyla gerçekleştirilen bir saldırıda öldürüldü. İsrail Suriye'de İran bağlantılı hedeflere karşı açıkça üstlendiği hava saldırıları düzenledi. Bu saldırılarda Suriye'nin doğusundaki Deyrizor bölgesinde en az 19 kişi öldürüldü. Yanı sıra Basra Körfezi'ne saldırı kuvvetleri konuşlandıran bölgeye B-52'ler ve bir F-16 filosu gönderen Pentagon, USS Nimitz Uçak Gemisi Saldırı Grubu'nu da Körfez'e sevk etti.

HER ŞEY İSRAİL MERKEZLİ ŞER ODAĞI İÇİN

Ortadoğu'da İsrail merkezli yeni bir askeri-politik mihrak yaratmaya çalışan ABD 2020 yılında Sünni şeriatçı devletleri İsrail'le barıştırarak, aralarında yakınlaşma sağladı. ABD'nin arabuluculuğunda sürdürülen İsrail-Fas görüşmeleri sonunda, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn ve Sudan'dan sonra Fas da İsrail'le ilişkileri normalleştirme kararı aldı. İsrail Başbakanı Natenyahu, İsrail'de irtibat bürosu açma hazırlıklarını ilerleten Fas Kralı 6. Muhammed'i İsrail'e davet etti. Son zamanlarda, Suudi Krallığı'nın da 'ikna' edilerek bu mihraka dahil edileceğine dair haber ve yorumlar medyada daha çok yer alıyor.

Perde arkasında İsrail'le ilişkilerini kesintiye uğratmadan sürdüren AKP-Erdoğan rejimi, geçtiğimiz günlerde İsrail ile ilişkilerin iyileştirilmesini istediklerini, bunun önünde engel olarak Natenyahu'yu gördüklerini dile getirdi. AKP şefi, Azerbaycan'da konuşlandırılan Türk askerlerinin de yer aldığı ve Bakü'de düzenlenen "Karabağ zaferi" geçit törenindeki konuşmasıyla İsrail'e dair eğilimlerini yansıttı. 1915 Ermeni katliamının sorumlularından Enver Paşa'nın ruhunu şad eden Erdoğan, okuduğu şiir ile İran'a karşı ABD'ye el uzattı. "Milli" bir dava olarak lanse edilen, aktive edilmeyerek hangarlarda bekletilen S-400'ler sorununun çözümü bulmak için ABD ile ortak bir çalışma grubu kuracaklarını açıkladı. "Anti-emperyalizm", "milli dava" gibi

sahte söylemlerle 3 milyar dolar verilerek alınan, daha ilk adımda AKP-MHP faşist koalisyonunun sırtında kambura dönüşen S-400'ler sorunu konusunda, ABD emperyalizmiyle birlikte kurdukları çalışma grubunda "milli" çözümler bulacaklarını açıklamaları tam bir riyakarlıktır.

ABD EMPERYALİZMİ İRAN VE VENEZUELA ÖZEL TEMSİLCİLİĞİNİ TEK ELDE BİRLEŞTİRDİ

Basra Körfezi'nden Güney Çin Denizi'ne ve Karayipler'e kadar tehditkâr askeri operasyonlar düzenleyen ABD, İran'ın yanı sıra Çin'e ve Venezuela'ya karşı da bir dizi yaptırım uyguluyor. İran ve Venezuela'nın ekonomileri ABD'nin uyguladığı yaptırımlara bağlı olarak iflasa sürüklendiler. İran'ın günlük petrol üretimi Haziran 2020'de 2018 yılının yaklaşık yarısına denk gelen 1,9 milyon varile kadar düştü. Bu, 1980-1988 İran-İrak savaşının başlamasından sonra, 1981'den beri görülen en düşük seviye. İran para biriminin dolar karşısında değer kaybı sürerken enflasyon yükseliyor. İran'ın Uluslararası Para Fonu'ndan (IMF) 5 milyar dolarlık kredi alma girişimi, Trump yönetimi tarafından veto edildi.

ABD'nin 'azami baskı' saldırganlığı mollalar rejimini Çin'e daha çok yaklaştırıyor. ABD'nin yaptırımlarının etkisini hafifletmeyi amaçlayan Çin-İran Kapsamlı Stratejik Ortaklığı anlaşması, haziran ayında Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani tarafından kabul edildi.

Anlaşmaya göre Çin, İran'ın petrol, doğalgaz ve ulaşım sektörlerine 400 milyar dolar yatırım yapacak. Pekin, ham petrol alımlarında yüzde 32 indirim elde edecek ve ödemeleri iki yıllık aralıklarla yapacak. Anlaşma ayrıca Çin'e güvenlik ve telekom altyapısından sağlık ve turizme kadar uzanan diğer projelerde de önemli paylar verecek. En önemlisi, Çin'in İran'daki çıkarlarını korumak ve ülkenin güneyindeki iş merkezi konumun-

daki adalar üzerinde önemli bir kontrol sağlamak üzere 5.000 kadar asker göndermesine izin verecek.

ABD emperyalizmi eylül ayında İran ve Venezuela özel temsilciliğine, kariyerine Reagan yönetiminin sözcüsü olarak başlayan ve 1980'lerde Orta Amerika'daki ABD destekli askeri diktatörlüklerin ve soykırım savaşlarının savunucusu kıdemli bir savaş suçlusunu olan Elliott Abrams'ın getirilmesi de oldukça anlamlıdır. Nikaragua'ya karşı CIA tarafından desteklenen kontraların finanse edilmesini sağlayan Abrams, İran-Kontra olayıyla bağlantılı suçlamalardan dolayı hüküm giymiş biri.

Batılı emperyalist blok, bir kurtarıcı olarak Biden'ın göreve gelmesini dört gözle bekleye dursun, Washington'da, ABD emperyalizminin baş rakibi Çin'i stratejik enerji kaynaklarından yoksun bırakmanın tek yolunun önleyici bir savaş olduğunu düşünen güçlerin hiç de az olmadığını, Çin karşıtı saldırgan politikaların Obama döneminden Trump'a ve ondan da halefi Biden'a devredileceğini akıldan tutmak gerek.

Pandeminin yıkıcı etkisi altında geçen 2020 yılında bölgesel gerilim, çatışma ve savaş alanlarına yenileri eklenirken, silahlanma yarışı da hız kesmeden devam etti. Emperyalist büyük güçler, süren rekabet ve çıkar çatışmalarına bölgesel güçleri daha çok ortak ederek, bölgesel çatışma ve savaşları kışkırtmaktan vazgeçmeyecekler. Bölgesel çatışma ve savaş ortamlarını ise daha çok devleti yanlarına çekmek ve kendi konumlarını güçlendirmek için kullanacaklar. Devrimci partiler ve emekçiler büyük emperyalist güçlerin taktik savaşlarına bağlı olarak ortaya çıkacak olan sahte görünümlere aldanmamalıdır. Emperyalist savaşlara karşı barış mücadelesi, savaşların kaynağı olan kapitalizme karşı mücadeleyle birleştirilmelidir. Barbarlığa gidişin önüne ancak bu çerçevede oturan bir devrim perspektifiyle geçilebilir.

Küba Devrimi 62 yaşında!

1 Ocak 1959'da Latin Amerika'nın küçük bir ada ülkesinde gerçekleşen Küba Devrimi 62. yaşını kutluyor. O günden bugüne ABD emperyalizminin ambargosuna, çeşitli saldırılarına, kışkırtmalarına, yalnız kalmışlığına ve yaşadığı çok yönlü güçlüklerle rağmen ayakta kalmakta direniyor.

1400'lü yıllarda önce İspanyol, Portekiz gibi imparatorlukların sömürgeleri olan Latin Amerika ülkeleri, 20. yüzyıla gelindiğinde ise ABD ve İngiliz sömürgeciliğinin etkisi altındaydı. Özellikle de 20. yüzyılın ikinci yarısında Küba, Dominik, Haiti, Bolivya gibi ülkeler başta olmak üzere birçok Latin Amerika ülkesi, doğrudan Amerikancı askeri dikta rejimleri ile yönetilmeye başlanmıştı. Ta ki, kaynakları bakımından oldukça zengin bu coğrafyada yoksullukla boğuşan halklar tarih sahnesine çıkıncaya kadar. Bu coğrafya direnişlere, isyanlara elbette ki uzak değildi. Tarih boyunca İspanyol ve İngiliz sömürgeciliklerine karşı defalarca isyan etmişti. 20. yüzyılın ikinci yarısında ise ABD emperyalizmine ve onun kurduğu kukla diktatörlüklere karşı mücadeleler başladı.

1950'li yıllarda yoksul Küba halkı çürümüş, mafyalaşmış ve yolsuzluklarla adını duyurmuş bir iktidar tarafından yönetiliyordu. Bu nedenle yoksul halk katmanlarının, küçük-burjuvazinin, işçi ve köylülerin öfke ve tepkisini toplamıştı. Bu dönemde genel seçimlerde, Küba Devrimi'nin lideri Fidel Castro da burjuva demokrat bir partiden (bu partinin sol kanadına mensuptu) aday olmuştu. Castro o dönem henüz sosyalist değildi. Ancak Jose Martí'nin etkisi altında, yurtsever düşüncelere sahipti. Hukuk fakültesini yeni bitirmişti. Öğrenciliği boyunca siyasal yaşamın içinde olmuş, daha üniversitenin ilk yılında Dominik'te diktatörlüğü devirmeye çalışan ve başarısız olan bir harekete, ikinci yılında ise Kolombiya'da bulunduğu sırada gerçekleşen Bogota halk ayaklanmasına katılmıştı. Bunlar Castro'nun Küba için harekete geçmesini kolaylaştıran ilk eylemlilikler olmuştu. Castro'nun da aday olduğu 1952 seçimleri öncesi Batista bir darbe gerçekleştirerek yönetime el koydu. Siyasi partileri, üniversiteleri kapattı, anayasal hakları kaldırdığını ilan etti. Baskı ve zor aygıtını devreye soktu. Castro bu darbe karşısın-

da Movimiento (Hareket) ismini taşıyan kendi örgütünü kurdu.

Movimiento, Batista rejimine karşı amansız bir mücadeleye girişti. 26 Temmuz 1953'te Moncada Kışlası Baskını'nı gerçekleştirdi. Baskın başarısızlıkla sonuçlandı. Fidel Castro ve hareketin kimi önderleri tutsak edilirken onlarca kişi de katledildi. Mahkemeye çıkarılan Castro, **"Beni mahkûm edin, önemli değil. Tarih beni aklayacaktır"** diyen bir bildiri-yi, mahkeme kürsüsünden "savunması" olarak okudu: **"Toprak yoksul köylülere dağıtılacak, fabrikalarda kârın yüzde otuzu işçilere verilecek, haksız kazanç ürünü zenginliklere el konulacaktı..."**

Castro bir süre sonra genel aflu hapisten çıktı ve Meksika'ya gitti. Burada, Küba Devrimi'nin önderlerinden biri olacak Ernesto Che Guevara ile tanıştı. Meksika'da yeniden toparlanan 26 Temmuz Hareketi, bir gerilla mücadelesi başlatmak için 82 kişi olarak "Granma" adlı gemi ile Küba'ya döndü. Granma Santiago'da karaya vardığında, Batista rejiminin saldırısına uğradı. 82 kişinin çoğu katledilirken, Fidel, Raul Castro ve Che'nin de aralarında bulunduğu 21 kişi Sierra Dağlarına varmayı başardı. Sierra'da başta yoksul köylüler olmak üzere Küba halkından büyük bir destek gördüler. Çünkü Batista rejimi daha da saldırganlaşmış, yoksul Küba halkını Amerikan emperyalizminin sömürsüne daha da açık hale getirmişti. Bu dönemde 26 Temmuz Hareketi ve Castro henüz sosyalist değildi. Batista rejimine karşı işçi ve köylülerle

birlikte, küçük-burjuvazinin de desteğini alan bir halk hareketiydi.

1 Ocak 1959'da mücadele başarıya ulaştı. Batista rejiminin temsilcileri kaçmak zorunda kaldılar. Castro zaferi "Moncada'ya saldırıdan beş yıl, beş ay ve beş gün sonra, Küba'da Devrim muzaffer oldu" sözleriyle duyurdu.

Ülkeden kaçan Batista rejimi; arkasında, bürokratik, yozlaşmış bir devlet aygıtı ile Amerikan tekellerini bırakmıştı. Küba halkını şimdi daha da önemli bir görev bekliyordu. Bir yandan içerideki düzen değişecek, bir yandan da ABD emperyalizminin saldırı ve provokasyonlarına karşı direnecekti.

"5 yıl önce" Fidel'in mahkemede savunma olarak duyurduğu "programı" sınırlı bir reform programıydı. 26 Temmuz Hareketi halktan yana daha birçok yasa ve düzenleme yaptı. Ülkede kiralar yarı yarıya düşürüldü, vergi alanında ciddi düzenlemeler yapıldı. Yoksul köylülere işlediği toprağı veren, büyük toprak sahiplerinin topraklarının bir kısmını bedeli karşılığında kamulaştıran bir programdı.

Ancak bu sınırlı program dahi burjuvaziye ve toprakların çoğunu tekeller aracılığıyla elinde tutan ABD emperyalizmini rahatsız etmişti. Söz konusu "Toprak reformu yasası"na şiddetle karşı çıktılar. Bu, Küba Devrimi'nde önemli bir kırılma yarattı. Küba burjuvazisi ve ABD emperyalizmi ile Fidel Castro'nun programını destekleyen köylü ve işçiler karşı karşıya geldiler. Kitlesel grevler, köylü mitingleri vb. yaşandı.

Devrim bu noktadan sonra farklı bir aşamaya geçmişti: **"Tarım Reformu Yasası'nın gündeme getirilmesi, Küba devriminin seyrinde gerçek bir dönüm noktası oldu. Devrimin kendi ılımlı sınırlarını hızla yıkması, gitgide radikalleşmesi, derinleşen toplumsal bir içerik kazanması, işçi ve emekçilerle daha derinden kaynaşması ve nihayet sosyalizme yönelmesi, bu adımın tetiklediği büyük toplumsal çalkantılar ve sert mücadeleler içinde gerçekleşti. Bizzat bu sürecin kendisi, 26 Temmuz Hareketi'nin dayandığı o son derece sınırlı ulusal demokratik programın bile, kurulu düzen sınırları aşılmadıkça ve emperyalist sistemden kopuş gerçekleşmedikçe, dolayısıyla devrim kesintisiz devrim rotasına ve muhtevasına kavuşmadıkça, uygulanamayacağını göstermiş oldu."** (Fidel Castro ve Küba Devrimi... / II, Kızıl Bayrak)

Toprak reformu yasasının uygulanması ile ABD emperyalizmi ve Küba burjuvazisi, devrimi boğmak için harekete geçti. İlki, Batista rejiminin kaçakları tarafından oluşturulan 1961'deki Domuzlar Körfezi Harekâtı idi. Üç gün süren çatışmalar Küba halkının direnişi sayesinde püskürtüldü. Bundan sonraki yıllarda da çeşitli yol ve yöntemlerle Küba'ya dönük saldırılar birbirini izledi.

Devrimin 62. yılını kutlayan Küba, bugüne kadar yüz yüze kaldığı saldırılara, çok yönlü kuşatmaya ve bunun yol açtığı sorunlara ve zayıflıklara rağmen hâlâ da direniyor!

Pandemiye rağmen kadınların mücadele yılı!

S. Soysal

İşçi sınıfı, emekçiler ve kadınlar için pandeminin ağırlığı altında geçen zorlu bir yıl geride kaldı. Emperyalist-kapitalist sistemin çok yönlü krizi koşullarında yaşanan koronavirüs salgını, işçi ve emekçilerin yaşadığı sorunları alabildiğine derinleştirdi.

Mart ayından bu yana tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi ile birlikte hiçbir şeyin öncesi gibi olamayacağı konusunda açıklık taşınırken, derinleşen krizin nasıl bir seyir izleyeceği ise önümüzdeki süreçte daha net görülecektir.

Geride kalan süreçte işçi ve emekçilerin bir parçası olan kadınlar da tüm dünyada krizin ve pandeminin faturasını ağır bir şekilde ödediler. Ülkemizde de pandemi koşullarına rağmen çalışmak zorunda bırakılan işçi ve emekçiler, ölüm ve açlık ikilemi arasında yaşamlarını sürdürdüler. Kadınlar ise bunu daha ağır bir şekilde yaşadılar. Üretimde yaşanan daralma ile öncelikli olarak evlerine gönderilenler oldular. Aynı zamanda kısa çalışma, ücretsiz izin vb uygulamalarla, zaten düşük ücretlerle çalışan kadınların gelirlerinde ciddi bir düşüş yaşandı. Çalışmak zorunda kalanlar ise, en ağır koşullarda, sınıf kardeşleri ile birlikte adeta ölümüne çalıştılar. Dardanel fabrikası örneğinde olduğu gibi, yüzlerce kadın işçi, sözde pandemi önlemi adına, daha fazla kâr uğruna fabrikalara hapsedildiler. Önlemlerin alınmaması nedeniyle pek çok kadın işçi koronavirüsten yaşamını yitirdi ve can kayıpları devam ediyor.

Çocuk bakımının asli yükünü taşıyan kadınlar, izolasyon koşullarından kaynaklı olarak da işten ayrılmak zorunda kaldılar. Böylece kadın istihdamında ciddi oranlarda azalma yaşandı.

Günümüzde ciddi bir sorun haline gelen kadına yönelik şiddet ise pandemi koşullarında daha da ağırlaşan sonuçlara yol açtı. İzolasyon koşulları kadınları özellikle ev içi şiddetle başbaşa bıraktı. Ayrıca AKP iktidarının, pandemiye gerekçe göstererek çıkardığı "infaz yasası" ile, şiddet uygulayan pek çok kişinin evlerine geri gönderilmesi, şiddet zeminini daha da güçlendirdi. Böylece pandeminin ilk 10 ayında kadına yönelik şiddet %27 oranında artış sergiledi.

Buna rağmen AKP iktidarı, kadına yönelik şiddete dönük önlemleri içeren İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmak için

Pandeminin ve krizin yükünün işçi ve emekçilere ödetildiği, baskı ve terörünü eksik edilmediği 2020 yılında kadınların verdiği mücadele, 2021'de bu öfke ve tepkinin daha da mayalanacağına, eşitlik ve özgürlük kavgasının daha da büyüyeceğine işaret ediyor.

girişimlerde bulunmaktan geri durmadı. Ardı ardına gerçekleşen cinayetlere kayıtsızlığını sürdürdü ve İpek Er, Nadira Kadırova ve Aleyna Çakır isimli kadınların katillerini korumaya devam etti.

KADINLAR SUSMADI!

Pek çok ülkede pandemi döneminde de kadınlara dönük kapsamlı saldırılar karşısında kadın hareketi dinamizmini korurken, Şili ve Meksika'da olduğu gibi hareket daha da militanlaştı. Hatta Sudan, Şili, Arjantin gibi ülkelerde kısmi kazanımlar elde edilebildi.

Türkiye'de de pandemi döneminin yarattığı sınırlamalara, sermaye düzeninin pandemiye yaslanarak toplumsal muhalefete dönük uyguladığı baskıcı politikalara rağmen, kadın hareketi varlığını göstermeye devam etti. 8 Mart'ta, 25 Kasım'da, Pınar Gültekin şahsında kadın cinayetlerine ve İstanbul Sözleşmesi'nin iptal edilmek istenmesine karşı nispeten kitlesel ve yaygın sokak eylemleri gerçekleşti. Toplumsal muhalefetin baskı ve terörle ezilmek istendiği bu dönemde, kadın hareketi muhalefetin aktif bir bi-

leşeni, dinamik bir gücü olarak belirgin bir şekilde öne çıktı. Yükselen kadın hareketi içinde moral ve özgüven kazanan kadınlar, yılın son ayında ise "uykularınız kaçsın" şiarıyla yürüttükleri ifşa hareketiyle kadınlara dönük cinsel tacize karşı seslerini yükselttiler.

Yükselen hareket aynı zamanda, hareketin önünde yeralan feminist güçlerin sınırlarının görülmesini kolaylaştırdı. 8 Mart ve son olarak 25 Kasım eylemlerinde polis barikatının zorlanması ve alan tartışmaları üzerinden aldıkları tutumlar, yükselen harekete yön vermekten, saldırıları göğüslemekten uzaklıklarını ortaya koydu.

KADIN İŞÇİLER MÜCADELEDE ÖN SAFTA!

Bu süreçte kadın işçi hareketinden bahsetmek olanaklı olmasa da, kadın işçilerin çifte baskı ve sömürüye karşı duyarlılık ve tepkilerinin arttığı söylenebilir. Kimi sendika şubelerinin girişimleriyle, özellikle kadına yönelik şiddete karşı fabrika zeminlerinden yükseltelen sesler kadın işçiler tarafından da sahip-

lenildi ve eylemli tepkilere konu edildi. Kadınların sokakta gerçekleştirdikleri eylemlere paralel olarak, 8 Mart, 25 Kasım, Pınar Gültekin cinayeti, İstanbul Sözleşmesi'nin iptaline veya çocuk istismarını meşrulaştırmaya dönük girişimler, başta kadın işçiler olmak üzere işçilerin anlamlı eylemli tepkilerine konu oldu.

Kapitalistlerin hayata geçirdiği hak gasplarına karşı, daha somut olarak da sendikalaşma talebiyle gerçekleşen eylem ve direnişlerde kadın işçiler yer almakla kalmadılar, ön saflarda aktif bir özne olarak hareket ettiler. Madenci eylemleri, VIP giyim, Bimeks, Migros örneklerinin yanı sıra, son olarak gerçekleşen Sinbo direnişinde kadın işçiler mücadeleyi sürükleyen bir rol oynadılar. Bu tablo, kadınların çifte ezilmişliğe karşı mücadeleye atıldıklarında nasıl bir enerji taşıdıklarını bir kez daha ortaya koydu.

Pandeminin ve krizin yükünün işçi ve emekçilere ödetildiği, baskı ve terörünü eksik edilmediği 2020 yılında kadınların verdiği mücadele, 2021'de bu öfke ve tepkinin daha da mayalanacağına, eşitlik ve özgürlük kavgasının daha da büyüyeceğine işaret ediyor.

Devrimci-ilerici basın susmayacak

Gazeteci Metin Göktepe'nin katledilişinin üzerinden 25 yıl geçti. Aradan geçen 25 yıl içerisinde devrimci-muhafız basına yönelik baskı ve saldırılar aralıksız devam etti.

METİN GÖKTEPE İŞKENCEDE KATLEDİLDİ

4 Ocak 1996'da Ümraniye Hapishanesi'nde tutsaklar görüş haklarının engellenmesine karşı eylem başlattı. Devlet, tutsakların taleplerine katliamla cevap verdi ve 4 tutsak yaşamını yitirdi. 8 Ocak günü Evrensel muhabiri Metin Göktepe, katliamda öldürülenlerin cenazesini izlemek üzere Alibeyköy'e gitti. Ancak "sarı basın kartı" olmadığı gerekçesiyle gözaltına alındı ve işkencede katledildi.

Sermaye devleti çelişkili açıklamalarla cinayeti perdelemeye çalıştı. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller ve İstanbul Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar, Metin Göktepe'nin gözaltına alınmadığını, Eyüp Cumhuriyet Savcısı Erol Canözkan gözaltına alındığını ancak sonra çay bahçesinde otururken fenalaşarak sandalyeden düştüğünü, İçişleri Bakanı Teoman Ünüsan ise spor salonunun duvarından düşerek öldüğünü iddia etti.

Göktepe'nin arkadaşları, ailesi ve ilerici-devrimci güçlerin mücadelesi sayesinde devlet bazı gerçekleri kabul etmek zorunda kaldı. Dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel polis cinayeti ile ilgili şu pişkin açıklamaları yaptı:

"Cinayeti polis işlemiştir tabirini beğenmiyorum. Hadiseleri kendi sınırları içinde mütalaa etmeliyiz. Münferit hadiselerden netice çıkarırken, devleti yargılamayalım. Yargılanacak olan suçu kim işlemişse odur. Polis teşkilatını yargılamamız yanlıştır. Ama üstünde polis üniforması olan A veya B şahsı işlemişse,

yakasına yapışırız. Cinayet örtbas edilmez."

Cinayeti kabul edenler kendi sorumluluklarını görmezden gelerek olayı 3-5 polisin "kastı aşan insan öldürmek" suçuna indirgedi. Zaten yapılan göstermelik yargılamalardan sonra katil polisler 17 ay hapiste kalmalarının ardından 2000 yılında çıkan "Rahşan Affı" ile serbest kaldılar.

"GERÇEKLER DEVRİMCİDİR"

Sermaye devletinin ilerici-muhafız basına yönelik baskı ve saldırıları günümüzde artarak devam ediyor. Yayın durdurma, sansür, basın emekçilerine dönük gözaltı-tutuklama saldırılarının yanı sıra basın kartlarının iptali gibi saldırılara her geçen gün bir yenisi ekleniyor. Yüzerce gazeteci tutuklu, onlarca gazetecinin soruşturma ve davaları ise sürüyor. Yayınlanan raporlar hem dünyada hem Türkiye'de basın üzerindeki baskının boyutlarını ortaya koyuyor. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün raporuna göre 2019'da 49 gazeteci meslekleri nedeniyle öldürüldü. Basın özgürlüğü endeksinde 200 ülke arasında Türkiye 154. sırada yer aldı. Türkiye aynı zamanda en çok tutuklu gazetecinin bulunduğu ülkeler arasında başı çekiyor.

AKP-MHP iktidarının devrimci-ilerici basından korkması boşuna değildir. Zira yolsuzluklarını, katliamlarını ve diğer tüm suçlarını saklamak istiyorlar. Fakat "gerçekler devrimcidir" ve inatçıdır. Devrimci basın da öyle. Tam da bu nedenle, tüm saldırılara ve baskılara rağmen devrimci basın, düzenin çürümüşlüğüne işçi ve emekçilere anlatmaya, emekçileri bu kokuşmuş düzene karşı taraflaştırmaya devam edecektir.

K. DÜŞGÖR

Aynı sokağın insanları

Sokağa çıktım.
Sanayi kokuyor
mahalle,
durakta otobüs
bekliyorum
yanımda yaşlı bir
teyze.

Bir zamanlar bir park
vardı burada,
içinde çocuk sesleri.
Şimdi yıkık dökük.
El arabaları ellerinde
işçiler var,
yıkıntıların içinde,
zayıf mı zayıflar
hava soğuk,
aylardan aralık,
üst baş perişan.
Taş taşıyor işçiler
bir zamanlar
park olan alanda.
Koca koca taşlar
yükleniyorlar,
indiriyorlar.
Hava soğuk
ve onlar üşüyerek,
onlar eğilip kalkarak,
her seferinde şekilleri
bozularak
taş taşıyorlar.
Otobüs gecikiyor,
bekleyiş uzuyor.
Duraktaki yaşlı teyze
dertleşmeye fırsat
kollamakta.

Yoldan,
sabah karanlığında işe
koyulup
anca böylelikle
mesaisini erken bitiren
işçiler geçiyor,
kirlî iş kıyafetleri
üzerlerinde.

Çamura saplanmış da
çıkamıyorlarmış gibi
sağa sola yata yata
yürüyorlar
aynı,
parkta taş taşıyan
işçilerin
şekilsiz hale gelmiş
bedenlerine benziyor
bedenleri.
Görünmeyen taşlar
yüklenmiş gibi
zorlukla
ilerliyorlar.
Yaşlı teyze
gelmeyen otobüsten
istifade
işsizlikten yakınmakta

ve de iş aramaktan.
Anlatıyor;
ne çocukluk yaşanılmış
ne de gençlik,
yaşlılıkta bahane değil
açlık ve yoksulluğa.
Beride yaşlı bir amca
ilişiyor gözüme
kış günü ayaklarında
yazlık ayakkabı.
Bir başkasının üstünde
sökülüp sökülüp dikilmiş
bir mont.
Ötede, etraftan bulup
buluşturduğunu sırtına
takmış biri beliriyor
içinde kaybolmasından
belli.

Yaşlı, genç, çocuk
hiçbirinde
dinçlikten eser yok
Nere baksam
yıkık dökük,
perişan.
Nere baksam
yoksulluk,
yoksulluk hep
elde avuçta kalan.
Aylardan aralık,
hava soğuk,
üşüyoruz.
İki öfkeli
damla süzülüyor
yanaklarımdan
Teyzemse geç gelen
otobüse kızmakta.

...
Ve günler
ağır aksak
geçerken
parklar yıkılıp
taşlar kaldırılıp
kaldırılıp indirilirken,
şekilsiz bedenler
daha da şekilsiz hale
gelirken
daha erken kalkılıp,
mesailer daha geç
bırakılıp
ve her adımda
daha fazla çamura
saplanmış gibi güçlkle
yürünürken...

Dört mevsim giyilen
tek çift ayakkabı da
sökülürken,
paralanmış giysiler
tekrar ve tekrar
paralanırken,
iş bulan yaşlı teyzem,
yine eli boş
dönmekten

kurtulamazken...
Ve günler
ve aylar geçerken,
hep aynı mevsimi
yaşayanlar,
bu sokağın insanları,
aynı sokağın insanları,
hepsi,
sezilir de görünmez
bir huzursuzlukla
dolmakta.
Günlere
aylara
yıllara doldurulan
kaygılar, korkular,
suskunluklar
şimdi içlerinde müthiş
bir öfkeyi mayalamakta.

Sessizliğin sesin
Bakışların başka
bakışların
izini sürdüğü havalar
bunlar
elinin tersiyle sile
dur gözünden süzülen
yaşları
bizi insanlaştırmış iken
şimdi sermayenin
sultasında
bizi köleleştirmeye
koşulan ellerimiz
helebir
kavuşmayagörsün
bak işte sen o zaman,
ne bu bitmez kış
kalacak
ne bu katran kokusu
ne elde avuçta
bırakmayan iş
ne sonu ölüm işsizlik!
yoksulluk tütmez
olacak sokaklar
bitecek el kapılarında
mahkumluk, bitecek.
Sermayeyi yaratan
yaratıkça
insanlığından olan bu
eller
bildikçe onu
yıkmasını
binyılların hakkını
alacak
alacak elbet!
Mutluluktan ırak
bu sokaklar
güzel günlere
kavuşacak!
Kavuşacak elbet!
Ve yanaklarımızdan
süzülen yaşlar
o vakit
mutlulukla akacak!

S. GÜL

Küba Devrimi 62 yaşında!

*“Devrim, gelecek ile
geçmiş arasındaki
ölümüne mücadeledir!”*

Fidel Castro